

Szám:

Belügyminisztérium
Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

Humán Szolgálat

H-1149 Budapest, Mogoródi út 43. ☒: 1903 Budapest, Pf.: 314

Tel.: (06-1)469-4150 Fax: (06-1)469-4151 - BM Tel.: 20-197 Fax: 20-208

/2012/OKT.

Kiképzési Szabályzat

a hivatásos katasztrófavédelmi szervek kiképzési tevékenységének szabályozására

TARTALOMJEGYZÉK

I. FEJEZET	
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK.....	4
1) Általános rendelkezések.....	4
2) Átmeneti rendelkezések.....	4
3) Fogalmak értelmezése.....	5
4) Oktatásigazgatási kérdések.....	7
5) Oktatásszervezési kérdések, a tanfolyamok megszervezése.....	7
II. FEJEZET	
KÖZPONTI TANFOLYAMOK, TOVÁBBKÉPZÉSEK TERVEZÉSE, MEGSZERVEZÉSE, AZ ÖNKÉPZÉS RENDSZERE ÉS A SZÁMONKÉRÉSEK FORMÁI.....	8
1) A központi tanfolyamok és továbbképzések tervezése, az önképzés rendszere.....	8
2) A központi tanfolyamok megszervezése.....	8
3) Az értékelés.....	9
4) Nemzetközi képzések.....	9
III. FEJEZET	
SZAKTERÜLETI TANFOLYAMOK, TOVÁBBKÉPZÉSEK TERVEZÉSE, MEGSZERVEZÉSE, A SZÁMONKÉRÉSEK FORMÁI	11
1) Országos Főfelügyelői továbbképzés	11
2) Igazgatóságok által szervezett továbbképzés.....	11
3) Kirendeltségek által szervezett továbbképzések.....	12
4) Országos Tűzoltósági Főfelügyelőség hatáskörébe tartozó továbbképzések	13
5) Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség hatáskörébe tartozó továbbképzések.....	15
6) Országos Iparbiztonsági Főfelügyelőség hatáskörébe tartozó továbbképzések	18
7) Központi Főigazgatási Főosztály hatáskörébe tartozó továbbképzések	24
IV. FEJEZET	
TANULMÁNYI PONTRENDSZER MŰKÖDTETÉSE	27
1) Tanulmányi pontrendszer felépítése	27
2) Tanulmányi pontok megállapítása	27
3) További szabályok, rendelkezések.....	28
4) Tanulmányi pontrendszer működtetése	28
V. FEJEZET	
KÉSZENLÉTI JELLEGŰ SZOLGÁLATOT ELLÁTÓ TŰZOLTÓ ÁLLOMÁNY TOVÁBBKÉPZÉSÉNEK ELVEI ÉS SZEMPONTJAI	30
1) Készenléti jellegű szolgálatot ellátó tűzoltó állomány továbbképzésének elvei	30
2) Készenléti jellegű szolgálatot ellátó tűzoltó állomány továbbképzésének szempontjai.....	30
3) Általános előírások.....	31
4) A csoportos továbbképzés rendszere, felépítése.....	31
VI. FEJEZET	
KÖZVETLEN VEZETŐI ÉS SZAKBEOSZTÁST BETÖLTŐ ÁLLOMÁNY MUNKAKÖR BETÖLTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ FELKÉSZÍTÉSEK, AZOK ÉRTÉKELÉSE, MINŐSÍTÉSE	36
1) Vezetői szintek és a munkakörökhöz kapcsolódó felkészítések.....	36
2) Értékelés.....	44

VII. FEJEZET

GÉPJÁRMŰ VEZETÉS-TECHNIKAI KIKÉPZÉS RENDSZERE,

TANFOLYAMOK ÉRTÉKELÉSE46

- 1) Célja46
- 2) A gépjárműveket vezetők képzésének, továbbképzésének szabályai46
- 3) Értékelés.....47
- 4) Általános szabályzók47

VIII.FEJEZET

SZAKTERÜLETI GYAKORLATOK RENDSZERE, ÉRTÉKELÉSE, A

RÉSZTVEVŐK MINŐSÍTÉSE49

- 1) A polgári védelmi szakterület gyakorlatainak rendszere, szervezése49
- 2) A Hivatásos Tűzoltó Parancsnokságok (továbbiakban: HTP) részére tartandó szakterületi gyakorlatok rendszere, szervezése.....53
- 3) A gyakorlatok.....56

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet: Napirend a készenléti jellegű szolgálatot ellátó állomány számára
2. sz. melléklet: Egyéni tanulók továbbképzési terve
3. sz. melléklet: Ciklusok
4. sz. melléklet: Oktatási napló
5. sz. melléklet: Képzés elrendelő minta
6. sz. melléklet: Értékelő ív
7. sz. melléklet: Foglalkozási terv minta
8. sz. melléklet: Elégedettség kérdőív
9. sz. melléklet: Igazolás gépjárművezetés-technikai képzéshez
10. sz. melléklet: Igazolás tanfolyamon történő részvételről
11. sz. melléklet: Igazolás tanulmányi pontról
12. sz. melléklet: Tanulmányi nyilvántartó lap
13. sz. melléklet: Összesített gyakorlatterv minta (OKF Tűzoltósági Főosztályra történő felterjesztéshez)
14. sz. melléklet: Összesített gyakorlatterv minta (OKF Országos Tűzoltósági Főfelügyelőségre történő felterjesztéshez)
15. sz. melléklet: Éves gyakorlatterv minta
16. sz. melléklet: Tervezett gyakorlatok minimális mennyisége minta
17. sz. melléklet: Értékelési szempontok (a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekkel kapcsolatban szervezett és lebonyolított külső védelmi terv gyakorlathoz)
18. sz. melléklet: Értékelési szempontok összegzése (a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekkel kapcsolatban szervezett és lebonyolított külső védelmi terv gyakorlathoz)
19. sz. melléklet: Gyakorlatterv minta
20. sz. melléklet: Egyezményes jelek

Preambulum

A katasztrófavédelem feladatrendszerében, hatósági jogköreiben, tevékenységét meghatározó jogi normákban bekövetkezett változások miatt a szakterület kiképzési feladatainak is átfogó, a szervezeti módosításokat figyelembe vevő szabályozása szükséges. A szabályzat megadja a keretet a katasztrófavédelmi szervek egységesített képzési tevékenységének végrehajtásához. Szabályozza a kiképzések, továbbképzések megszervezését, végrehajtását, az oktatásigazgatási és oktatásszervezési feladatok végrehajtási rendjét.

I. FEJEZET ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1) Általános rendelkezések

1. A Kiképzési Szabályzat (továbbiakban: KSZ) hatálya kiterjed katasztrófavédelmi szervek teljes állományára, a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (továbbiakban: BM OKF) központi, területi, területi jogállású és helyi szervezeteire, továbbá a 1996. évi XXXI. törvény 24/A. § b) pontja értelmében a KSZ VIII. fejezet, valamint a fejezethez tartozó mellékletek előírásai az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságokra is. A KSZ a tanintézeti képzések kivételével tartalmazza a kiképzések megszervezésére, végrehajtására és ellenőrzésére vonatkozó szabályozást, valamint a feladatok végrehajtásában résztvevők feladatait, kötelezettségeit.
2. A szakterületek központilag szervezett képzéseit az Éves Kiképzési Terv tartalmazza. A megyei igazgatóságok és a fővárosi igazgatóság (továbbiakban: Igazgatóságok) ez alapján Éves Kiképzési Tervet készítsenek el, a hatályos Határidős Jelentések Táblázata szerinti határidővel.
3. A 2012. évre vonatkozóan a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Éves Kiképzési Terve által meghatározottak szerint kell a tanfolyamokat, továbbképzéseket és kiképzési feladatokat tervezni, ütemezni és végrehajtani.

2) Átmeneti rendelkezések

4. A KSZ V. és VI. fejezetének előírásait teljes egészében a 2013. naptári évben kell alkalmazni.
5. A jelenleg hatályos szabályok alapján működő tanulmányi pontrendszeren alapuló továbbképzési rendszert a minősítésekor le kell zárni, az értékelést ez alapján kell végrehajtani.
6. Vezetői munkakört betöltők a rendészeti vezetővé és mestervezetővé képzést meghatározó belügyminiszteri rendeletben előírtak figyelembe vételével vesznek részt a továbbképzésben.

3) Fogalmak értelmezése

7. Kiképzés

- a) Olyan felkészítési forma, elméleti és gyakorlati foglalkozások rendszere, amely során a résztvevők a feladatuk ellátásához alapvetően szükséges ismeretek, jártasságok és készségek (kompetenciák) birtokába jutnak.
- b) Jelen KSZ vonatkozásában a kiképzési rendszer lehet iskolai rendszerű, vagy iskolarendszeren kívüli (felnőttképzés). Mindegyik kiképzési forma lehet nappali és távoktatásos rendszerű is.

8. Tanfolyam

- a) Az állomány részére szervezett iskolarendszeren kívüli képzés, ismeretátadási tevékenység.
- b) Szervezett keretek között végrehajtott tanulás, ismeretszerzés. Gondolkodási és cselekvési műveleteinek, jártasságainak, készségeinek továbbfejlesztésére irányuló, meghatározott pályára, szakmára, tevékenységi területre történő elméleti és gyakorlati felkészítést jelenti.
- c) Célja szerint lehet általános, nyelvi vagy szakmai képzés.

9. Céltanfolyam

- a) Adott, konkrét időszerű feladatra, tevékenység végrehajtására történő felkészítés.

10. Szaktanfolyam

- a) A különböző szakterületeken belül, speciális elvárásokra, konkrét munkakörökre történő felkészítés.

11. Továbbképzés

- b) Tervszerű és szervezett keretek között (kiképzési vagy oktatási időben) végzett tevékenység, amely a résztvevők ismereteinek bővítésére és felkészültségi szintjének javítása érdekében történik.

12. Átképzés

- a) A továbbképzés egy formája, amellyel a már rendelkezésre álló ismeretekre építve, felkészít egy új feladat, tevékenység ellátására, ezzel kapcsolatosan ad új információkat.

13. Önképzés

- a) Az ismeretek elsajátításának (általános vagy szakirányú) külső irányítás nélküli önálló útja, tisztán egyéni erőfeszítés útján végbemenő, az érdeklődés útján, vagy kötelező formában motivált, külső irányítás és ellenőrzés nélküli ismeretszerzés.

14. Felkészülés

- a) Valamilyen cél elérése érdekében végzett - külső segítő személy nélküli - tanulási folyamat, mely elméleti és gyakorlati részekből épülhet fel (az önképzés, vagy a gyakorlás egyik formája).

15. Gyakorlat

- a) A vezetők, az irányító szervek, a szervezetek alaprendeltetésére való felkészítésének legfőbb formája, alapvető módszere, amelyen a résztvevők a különböző formában megszerzett elméleti ismereteik birtokában, feltételezett helyzet alapján oldják meg feladataikat.

16. Törzsvezetési gyakorlat

- a) Tartalom és levezetés szempontjából a gyakorlat egyik formája.
- b) A gyakorlatvezető elméletben papíralapú, vagy elektronikus térképen, korlátozás nélküli helyszínen vezeti egy feltételezett helyzetben a saját irányítószervét és a résztvevő szervezeti egységeket.
- c) Lehet *egyfokozatú*, amikor a feltételezés szerint egyfajta (vagy egy) eseményt kell megoldani a résztvevőknek a saját szervezetükkel és lehet *többfokozatú*, amikor több (különböző) esemény felszámolása a kitűzött cél, több szervezeti egység bevonásával.

17. Komplex gyakorlat

- a) Egyfelől a gyakorlatok szervezésével kapcsolatos követelményt jelenti, másfelől a gyakorlatok tervezésénél a feladatot (feladatokat) megoldók (végrehajtók) támogatására más szervezetek bevonásával az együttműködés gyakorlása is cél.

18. Gyakorlati képzés

- a) A gyakorlati ismeretek nyújtása és alkalmazása, készségek kialakítása és fejlesztése érdekében végzett képzési tevékenység, amelynek tartalmát, időkeretét, a szükséges eszközök minimumát a képzési programok tartalmazzák.

19. Távoktatás

- a) Ez a képzés olyan sajátos információtechnológiai és kommunikációs taneszközök, valamint ismeretátadási-tanulási módszerek használatára épül, amely az oktató és a képzésben részt vevő felnőtt interaktív kapcsolatán és az önálló munkán alapuló képzést tesz lehetővé (d-learning, e-learning, m-learning).
- b) Kiegészíti a hagyományos oktatási, továbbképzési formákat azáltal, hogy kiküszöböli az időbeli és a földrajzi korlátokat, illetve a hallgatók akkor és ott tanulhatnak, amikor és ahol számukra alkalmas (blended-learning).

4) Oktatásigazgatási kérdések

20. A képzési idő esetében tanóra alatt 45 perces egységeket értünk. A tanórák között 10-15 perces szüneteket szükséges tervezni. Egy napos, vagy ennél hosszabb idejű oktatás esetében minimálisan 30 perc ebédszünetet kell biztosítani a résztvevők számára. Egy képzési napot általánosan 8-10 tanórás igénybevétellel kell tervezni.
21. Egyes foglalkozások – ha annak tartalma lehetővé teszi – összevontan is megtarthatóak, ez főként a gyakorlati és sportfoglalkozások esetén értendő, alkalmazható.
22. A képzés dokumentálása során a jelen KSZ előírásai és iratmintái irányadóak. A képzési program és a képzés elrendelő intézkedés alapján az oktatók Foglalkozási Tervet kötelesek készíteni az iratmintában bemutatott minimális tartalommal (7. melléklet). A Foglalkozási Tervet a készítő közvetlen szolgálati előljárója hagyja jóvá.

5) Oktatásszervezési kérdések, a tanfolyamok megszervezése

23. A tervezés során általánosan az alábbi fontosabb lépéseket kell végrehajtani:
 - a) A tanfolyam szükségességének felmérése: Jogszabályi-, szervezeti feladat, változás, előírás, külső szerv megkeresése alapján válik szükségessé a tanfolyam.
 - b) Képzésben résztvevők körének meghatározása,
 - c) A képzés idejének és terjedelmének meghatározása,
 - d) A képzés tartalmának meghatározása,
 - e) A képzésbe bevonható előadói kör felmérése,
 - f) A képzés oktatástechnikai igényeinek felmérése,
 - g) A képzés helyszínének meghatározása,
 - h) Képzési terv összeállítása, jóváhagyatása.
24. A képzések megszervezése során általánosan az alábbi fontosabb lépéseket kell végrehajtani:
 - a) A képzés helyének, az oktatástechnikai eszközöknek a biztosítása, a képzés igényeihez való igazítás,
 - b) Előadók oktatástechnikai igényének felmérése, biztosítása az oktatáshoz,
 - c) A képzésben résztvevők számára oktatási segédanyagok biztosítása,
 - d) A képzésben résztvevők létszámának pontosítása, szállás, étkezés szervezése, biztosítása,
 - e) Szintfelméréshez, számonkéréshez szükséges igények felmérése,
 - f) A képzés végrehajtása során szükséges dokumentáció biztosítása (jelenléti ív, előmeneteli napló, stb.),
 - g) A képzés menetének figyelemmel kísérése,
 - h) Képzés ellenőrzése, lezárása.

II. FEJEZET

KÖZPONTI TANFOLYAMOK, TOVÁBBKÉPZÉSEK TERVEZÉSE, MEGSZERVEZÉSE, AZ ÖNKÉPZÉS RENDSZERE ÉS A SZÁMONKÉRÉSEK FORMÁI

1) A központi tanfolyamok és továbbképzések tervezése, az önképzés rendszere

25. A központi tanfolyamok, továbbképzések és önképzések tervezése az Éves Kiképzési Tervben történik. A szakterületek határozzák meg a képzés tananyagát, a képzésben résztvevők körét. A szakterületek és az Igazgatóságok a javaslatukat minden év december 15-ig terjesztik fel a Humán Szolgálathoz.
26. A javaslatok alapján az Éves Kiképzési Tervet a Humán Szolgálat állítja össze és terjeszti január 25-ig - a szakterületekkel történt pontosítást követően – a BM OKF Főigazgatójához jóváhagyásra.
- a) A központi tanfolyamok, továbbképzések formája lehet:
 - aa) Központosított,
 - ab) Kihelyezett,
 - ac) Távközpontosított rendszerű (pl. e-learning),
 - ad) Önképzés keretében,
 - ae) Kombinált.

2) A központi tanfolyamok megszervezése

27. A központi tanfolyamokkal kapcsolatos szervezési feladatokat alapvetően a Humán Szolgálat az érintett szakterület bevonásával végzi, a képzés költségeit a BM OKF szakterületei éves költségvetésükben tervezik és biztosítják. A szakterület a képzéssel kapcsolatos releváns tény, változást annak bekövetkeztét haladéktalanul jelezni köteles a Humán Szolgáltatnak.
- a) A Humán Szolgálat és a képzés végrehajtásában érintett szakterület feladatai a képzés megszervezése során:
 - aa) A szakterület bevonásával elkészíti a képzési program tervezetét, elvégzi a programban szükséges pontosításokat, egyeztetéseket, és a végleges programot a képzés megkezdése előtt legkésőbb 10 nappal jóváhagyásra jogosulthoz felterjeszti.
 - ab) A BM OKF GEK illetékes szervezetétől megrendeli, előkészítteti az oktatás helyszínét, valamint az oktatástechnikai eszközöket.
 - ac) Elvégzi a képzésben résztvevők értesítését, tájékoztatását a képzéssel és ellátással kapcsolatosan.
 - ad) A szakterület bevonásával előkészíti a képzés dokumentálásához szükséges okmányokat, a jelenléti íveket, a számonkérési anyagokat.
 - ae) A képzés kezdete előtt meggyőződik a helyszín és az oktatás feltételeinek meglétéről, hiányosság esetén azonnal intézkedik azok pótlására.
 - af) A képzés menetét az oktatás helyszínén figyelemmel kíséri.
 - ag) A képzés zárásakor ellenőrzi a képzési okmányok, oktatási napló előírás szerinti vezetését, jelenléti ívek meglétét.

ah) A képzést követően a szakterület bevonásával elvégzi az összesítéseket, rövid értékelést végez a tanfolyammal kapcsolatban, eleget tesz a jelentési kötelezettségének, az iratkezelési szabályok szerint tárolja a képzés során keletkezett iratokat.

b) A szakterületek feladatai a képzés megszervezése során:

ba) Az Éves Kiképzési Tervben rögzített tanfolyamok, továbbképzések esetében, a szakterület vezetője az Éves Kiképzési Tervben meghatározott időpont előtt 30 nappal megküldi a Humán Szolgálat részére a pontosított képzési igényt. Az igény tartalmazza a képzésben résztvevők körét, a képzés időtartamát, a képzés javasolt helyszínét, a témakörök javaslatát, valamint a költségterítésre vonatkozó nyilatkozatot. A Humán Szolgálat által összeállított tematikát a szakterület ismételtlen pontosítja meghatározva az egyes témákhoz tartozó előadókat. Az előadó, vagy az adott szakterület leadja a Humán Szolgálat felé pontosan a szükséges oktatástechnikai eszközöket.

3) Az értékelés

28. A képzés fontos fázisa a képzésben résztvevők értékelése. Az értékelés célja meggyőződni arról, hogy a képzésben résztvevők vonatkozásában, a képzési program milyen mértékben érte el a kitűzött célt.

a) A képzés során az alábbi főbb számonkérési formák alkalmazhatók:

- aa) Szóbeli vizsga,
- ab) Írásbeli vizsga,
- ac) Egyéni, vagy csoportos értékelés,
- ad) Komplex, kombinált értékelés,
- ae) Online értékelés.

29. Az értékelés eredményét az oktatási naplóban, vagy a képzés alapjául szolgáló okmányban rögzíteni kell. Amennyiben értékelési lapok kerülnek kiállításra, akkor ezek eredeti példányát, vagy másolatát kell csatolni.

4) Nemzetközi képzések

30. Nemzetközi szakmai képzések, szakmai gyakorlatok, felhívásra, megkeresésre

- a) A képzési megkeresést a BM OKF oktatási szakterülete veszi nyilvántartásba.
- b) A megkeresés szakterületi ismertetése előtt tisztázni kell, hogy a képzésben való részvételhez valutakeret áll-e rendelkezésre.
- c) A megkeresés szakterületi ismertetését követően a szakterület vezetője jelöli ki a képzésében résztvevő személyt, állományt.
- d) A képzésben résztvevő jelentkeztetését ez alapján kell végrehajtani a megkereső képző szerv irányába.
- e) A képzésben résztvevő (vezető) a képzés befejezését követően az úti jelentés egy példányát a Humán Szolgálatnak is megküldi.

31. Nemzetközi képzés saját kezdeményezésre

- a) A Nemzetközi képzésben való részvételi kérelmet parancsnoki záradékkal ellátva a Humán Szolgálat vezetőjén keresztül kell felterjeszteni a főigazgatóhoz.
- b) Főigazgatói engedélyezést követően történhet a tanulmányi, vagy ösztöndíjszerződés megkötése.
- c) A képzésben résztvevő, a képzés egyes szakaszainak lezárásakor a képzés főbb tartalmi elemeiről készítsen jelentést a szakasz lezárását követő 30 napon belül és küldje meg a Humán Szolgálatnak.
- d) A külföldi szervezet megkeresése alapján a központi, illetve területi szakmai szerv vezetője nyilatkozik a fogadásról és összeállít egy szakmai programot.
- e) Fogadási hajlandóság esetén az oktatási szakterület a Nemzetközi Osztály útján megküldi a fogadó nyilatkozatot, a szakmai programot a külföldi szervezetnek.
- f) A szakmai program végrehajtását követően a fogadó szerv rövid jelentést készít a végrehajtásról.
- g) Külföldi szervezet munkatársának egyéni megkeresése alapján a fogadási hajlandóságot a külföldi szervezeten keresztül kell eljuttatni az érintetthez.
- h) A fogadó szervezet vezetője a fogadás időtartama alatt felelős titok és adatvédelmi szabályok betartatásáért.
- i) Nem külföldi szervezet tagjának megkeresése (továbbiakban: kérelmező) esetén a képzésben, gyakorlatban való részvételi kérelemhez mellékelni kell a külföldi oktatási intézmény igazolását, valamint a tanulmányozandó kérdéseket, a gyakorlat során elérendő célokat. A szakterület vezetője készítteti el a szakmai programot. A szakmai program tartalmazza többek között a mentor kijelölését, azon objektumokat, létesítményeket, melyekbe a kérelmező beléphet, a megismerhető adatok körét. A kérelmezőnek a hazája szerinti „erkölcsi bizonyítványt” kell a képzés megkezdéséig az OKF oktatási szakterületére eljuttatni. Az igazolás bemutatásáig a képzés nem kezdhető meg.

32. A képzés befejezését követően a mentor a képzéssel kapcsolatosan jelentést készít az oktatási szakterület részére.

III. FEJEZET

SZAKTERÜLETI TANFOLYAMOK, TOVÁBBKÉPZÉSEK TERVEZÉSE, MEGSZERVEZÉSE, A SZÁMONKÉRÉSEK FORMÁI

1) Országos Főfelügyelői továbbképzés

33. A tanfolyamok, továbbképzések alapja a főigazgatói intézkedések, parancsok, országos főfelügyelők állásfoglalásai, valamint az elmúlt időszakok eseményeinek elemzéséből levont tanulságok.
34. A továbbképzések elrendelője a KSZ alapján a BM OKF Főigazgatója, a továbbképzés szervezéséért felelős főosztályt a szakterületi főfelügyelő jelen KSZ-ben határozza meg.
35. A szervezési feladatok során el kell készíteni:
 - a) az ütemtervet,
 - b) a kiértékelő leveleket,
 - c) az előadók felkérését,
 - d) a terem biztosítását.
36. A továbbképzés ütemtervét a szakterületi Főfelügyelő hagyja jóvá. Az Éves Kiképzési Tervben kell a szakterületi Főfelügyelőknek meghatározni az aktuális feladatok alapján a továbbképzések:
 - a) tárgyát,
 - b) a helyszín megnevezését,
 - c) a továbbképzés időpontját,
 - d) a résztvevők létszámát,
 - e) a tervezett költséget,
 - f) a felelős szervezőt.
37. A továbbképzések tanulmányi pont kötelesek. A tanulmányi pontok meghatározására jelen KSZ az irányadó.
38. Az Éves Kiképzési Tervtől eltérő továbbképzéseket a BM OKF Főigazgatójának külön engedélyével lehet megtartani.

2) Igazgatóságok által szervezett továbbképzés

39. A tanfolyamok, továbbképzések alapja a központi és az országos szakterületi továbbképzések tartalmának területi alkalmazása, valamint a főigazgatói intézkedések, parancsok, országos főfelügyelők állásfoglalásai, megyei igazgatói intézkedések által meghatározott feladatok, továbbá az irányítással, ellenőrzéssel kapcsolatos tapasztalatok.
40. A továbbképzések elrendelője a KSZ alapján a megyei és fővárosi katasztrófavédelmi igazgató (továbbiakban: igazgató). Az igazgató további, a KSZ-ben nem meghatározott továbbképzéseket is elrendelhet.
41. A továbbképzés szervezéséért felelős főfelügyelőt az igazgató jelöli ki, ütemtervét az igazgató hagyja jóvá.

42. A szervezési feladatok során el kell készíteni:
- a) az ütemtervet,
 - b) a kiértékelő leveleket,
 - c) az előadók felkérését,
 - d) a terem biztosítását.
43. Az Igazgatóságok Éves Kiképzési Tervében kell meghatározni:
- a) az aktuális feladatok alapján a továbbképzések tárgyát,
 - b) a helyszín megnevezését,
 - c) a továbbképzés időpontját,
 - d) a résztvevők létszámát,
 - e) a tervezett költséget,
 - f) a felelős szervezőt.
44. A továbbképzések tanulmányi pont kötelesek. A tanulmányi pontok meghatározására jelen KSZ az irányadó. Az Éves Kiképzési Tervtől eltérő továbbképzéseket az igazgató külön engedélyével lehet megtartani. A továbbképzések során számonkérést a továbbképzés elrendelője határozza meg.

3) Kirendeltségek által szervezett továbbképzések

45. A tanfolyamok, továbbképzések alapja a központi, az országos és a területi szakterületi továbbképzések tartalmának helyi alkalmazása, valamint a főigazgatói intézkedések, parancsok, országos főfelügyelők állásfoglalásai, megyei igazgatói intézkedések által meghatározott feladatok, továbbá az irányítással, ellenőrzéssel kapcsolatos tapasztalatok.
46. A továbbképzések elrendelője a KSZ alapján a Kirendeltség vezetője (továbbiakban: kirendeltség-vezető). Az igazgató további, a KSZ-ben nem meghatározott továbbképzéseket is elrendelhet.
47. A továbbképzés szervezéséért felelős felügyelőt a kirendeltség-vezető jelöli ki, a továbbképzés ütemtervét a kirendeltség-vezető hagyja jóvá.
48. A szervezési feladatok során el kell készíteni
- a) az ütemtervet
 - b) a kiértékelő leveleket
 - c) az előadók felkérését
 - d) a terem biztosítását.
- e) A Kirendeltség Éves Kiképzési Tervében kell meghatározni
- ea) az aktuális feladatok alapján a továbbképzések tárgyát,
 - eb) a helyszín megnevezését,
 - ec) a továbbképzés időpontját
 - ed) a résztvevők létszámát
 - ee) a tervezett költséget
 - ef) a felelős szervezőt.
49. A továbbképzések tanulmányi pont kötelesek. A tanulmányi pontok meghatározására jelen KSZ az irányadó. Az Éves Kiképzési Tervtől eltérő továbbképzéseket az igazgató külön engedélyével lehet megtartani. A továbbképzések során számonkérést a továbbképzés elrendelője határozza meg.

4) Országos Tűzoltósági Főfelügyelőség hatáskörébe tartozó továbbképzések

50. Tűzoltósági Főfelügyelőség által szervezett továbbképzések

- a) Tűzoltósági szakterület továbbképzése:
 - aa) Célja a szakterületek irányítását szolgáló szabályozók ismerete, egységes értelmezése, az egységes gyakorlat kialakítása és a tanulságos esetek feldolgozása.
 - ab) Évente két alkalommal (félévente) 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
 - ac) A képzésen résztvevő állomány:
 - Tűzoltósági Felügyelők
 - KMSZ
 - Tűzvizsgálók
 - HTP parancsnokok
 - HTP szolgálatparancsnokok
 - HTP rajparancsnokok
 - ÖTP parancsnokok
 - ÖTP rajparancsnokok
- b) Megelőzési szakterület továbbképzése:
 - ba) Célja a szakterületek irányítását szolgáló szabályozók ismerete, egységes értelmezése, és az egységes gyakorlat kialakítása, valamint konzultáció.
 - bb) Évente két alkalommal (félévente) 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
 - bc) A képzésen résztvevő állomány:
 - Kirendeltségek Hatósági osztályvezetői
 - Kirendeltségek Hatósági osztályának állománya
- c) Tűzvizsgálók továbbképzése:
 - ca) Célja a szakterületek irányítását szolgáló szabályozók ismerete, egységes értelmezése, és az egységes gyakorlat kialakítása, valamint konzultáció.
 - cb) Évente két alkalommal (félévente) 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
 - cc) A képzésen résztvevő állomány:
 - Megyei tűzvizsgáló
 - Kirendeltségek Tűzoltósági Felügyelői

51. Tűzoltósági Főfelügyelők továbbképzése

- a) Célja a szakterület szabályozóinak változása, az elmúlt félév alapján a szakterület irányításával, felügyeletével kapcsolatos tapasztalatok elemzése, valamint az ehhez fűződő feladatok és az egységes értelmezés, gyakorlat kialakítása.
- b) Évente két alkalommal (félévente) 2 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
- c) A szervezésért a Tűzoltósági Főosztály vezetője a felelős.

52. Kirendeltségek (továbbiakban: Kirendeltség) vezetőinek továbbképzése:

- a) Célja a szakterület szabályozóinak változása, a szakterület irányításával és felügyeletével kapcsolatos tapasztalatok elemzése és az ehhez fűződő feladatok meghatározása, az egységes értelmezés és gyakorlat kialakítása.
- b) Évente egy alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
- c) A szervezésért a mentő tűzvédelem esetében a Tűzoltósági Főosztály vezetője, a hatósági témakörben a Tűzvédelmi Főosztály vezetője.

53. Tűzoltósági felügyelők továbbképzése:
- Célja a szakterület szabályozóinak változása, a szakterület irányításával és felügyeletével kapcsolatos tapasztalatok elemzése és az ehhez fűződő feladatok meghatározása, az egységes értelmezés és gyakorlat kialakítása.
 - Évente egy alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre, a szervezésért a Tűzoltósági Főosztály vezetője a felelős.
54. Hivatásos tűzoltóságok parancsnokainak továbbképzése:
- Célja a szakterületi szabályzók egységes értelmezése, valamint az elmúlt időszak tanulságos káreseiteinek feldolgozása és a gyakorlati tapasztalatok elemzése.
 - Évente egy alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre, a szervezésért a Tűzoltósági Főosztály vezetője a felelős.
55. Létesítményi és önkormányzati tűzoltóságok parancsnokainak továbbképzése:
- Célja a szakterületi szabályzók egységes értelmezése, valamint az elmúlt időszak tanulságos káreseiteinek feldolgozása és a gyakorlati tapasztalatok elemzése.
 - Évente egy alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre, a szervezésért a Tűzoltósági Főosztály vezetője a felelős.
56. Tűzoltósági szakterület (Megelőzési szakterület) továbbképzése:
- Célja a megelőzési szakismeretek, a tűzvédelmi előírások, valamint az általános használati szabályok ismeretanyagának szinten tartása, a változások ismertetése. Évente két alkalommal (félévente) 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre
 - A képzésen résztvevő állomány:
 - Kirendeltség kijelölt állománya
57. Tűzvizsgálók továbbképzése:
- Célja az egységes értelmezés, és végrehajtási gyakorlat kialakítása a tűzvizsgálat terén, valamint a szakmai tapasztalatok átadása, és a konzultáció.
 - Évente két alkalommal (félévente) 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre. A szervezésért a Tűzoltósági Főosztály vezetője (2012.03.31-ig) a felelős. 2012.04.01-től a Tűzvizsgálati és Beavatkozás-elemzési Főosztály vezetője.
 - A képzésen résztvevő állomány:
 - Megyei Tűzoltósági Főfelügyelők
 - Megyei Tűzvizsgálók
 - Tűzoltósági Felügyelők
58. Tűzvédelmi szakértők, tervezők továbbképzése:
- Célja a változó jogszabályi környezet gyakorlati alkalmazásához történő segítségnyújtás és konzultáció.
 - Évente négy alkalommal (negyedévente) 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre, a szervezésért a Tűzvédelmi Főosztály vezetője a felelős, a képzésen a Tűzvédelmi szakértők vesznek részt.
59. Megelőzési szakterület integrált továbbképzése:
- Célja a szakterületi hatósági munka hatékony végzéséhez szükséges ismeretanyag elsajátítása, a gyakorlatban felmerülő problémákról rendszeres konzultáció, egységes hatósági gyakorlat kialakítása.
 - A szervezésért a Tűzvédelmi Főosztály vezetője a felelős.

60. Mentésbe bevonható Együttműködési Megállapodással (továbbiakban: EMÜ) rendelkező Szervezetekkel (továbbiakban: közreműködő szerv) közösen tartandó képzés
- a) Célja az EMÜ-vel rendelkező szervezetek működésének megismerése, valamint a kárelhárítás során a hatékony együttműködés kidolgozása és a speciális ismeretek elsajátítása.
 - b) Évente egy alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre, a szervezésért a Tűzoltósági Főosztály vezetője a felelős. A képzés helyszínét a közreműködő szervvel kell egyeztetni.
 - c) A képzésen résztvevő állomány:
 - ca) Megyei Tűzoltósági Főfelügyelők
 - cb) Tűzoltósági Felügyelők
 - cc) HTP parancsnokok
 - cd) HTP szolgálatparancsnokok
 - ce) ÖTP parancsnokok
 - cf) ÖTP rajparancsnokok.
61. Az Igazgatóságok hatósági osztályvezetői részére évente 2 alkalommal 1 napos (félévente) képzés keretében kerül megszervezésre.
62. A Kirendeltségek hatósági osztályvezetőinek évente 4 alkalommal 1 napos (negyedévente) képzés keretében kerül megszervezésre

5) Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség hatáskörébe tartozó továbbképzések

63. Megyei (fővárosi) védelmi bizottság titkárok és titkárhelyettesek továbbképzése
- a) A továbbképzés a Belügyminisztérium (valamint a Honvédelmi Minisztérium igénye esetén a HM) alárendeltségébe tartozó, a megyei védelmi bizottságok titkári és titkárhelyettesi beosztásában foglalkoztatott állomány szakmai továbbképzését biztosítja. A továbbképzés szakmai végzettséget nem ad.
 - b) A továbbképzésen való részvétel feltételei:
 - ba) katasztrófavédelmi szakterületen szerzett végzettség,
 - bb) katasztrófavédelmi tiszti beosztásból történő vezénylés,
 - bc) (vagy Honvédelmi Minisztérium Védelmi Hivatal által történő delegálás,)
 - bd) védelmi igazgatás honvédelmi és katasztrófavédelmi aspektusainak ismerete.
 - c) A továbbképzés főbb témakörei:
 - ca) a védelmi igazgatás rendszere különös tekintettel a katasztrófavédelmi és honvédelmi szempontokra,
 - cb) a kormányzati koordinációs szerv és munkaszerveinek működése,
 - cc) a megyei és helyi védelmi bizottságok működése,
 - cd) a nemzeti védekezés időszakai,
 - ce) települések katasztrófavédelmi besorolása,
 - cf) veszélyelhárítási tervezés,
 - cg) lakosságvédelem,
 - ch) lakosságfelkészítési feladatrendszer,

- ci) a katasztrófasegély és a katasztrófa-segítségnyújtás,
- cj) helyreállításra és újjáépítésre vonatkozó ismeretek,
- ck) köteles és önkéntes polgári védelmi szervezetek védekezésbe történő bevonása,
- cl) önkéntes mentőszervezetek védekezésbe történő bevonása.

d) A továbbképzés szervezésének rendje:

- da) A továbbképzés évente egy alkalommal, egy napos felkészítés formájában, az Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség által, szükség szerinti közreműködők bevonásával kerül megszervezésre.
- db) A továbbképzést az Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség által készített továbbképzési terv és tematika alapján a BM OKF főigazgatója rendeli el.
- dc) A továbbképzés a BM OKF kijelölt bázisán, az adott időszak sajátos jellemzőinek figyelembe vétele alapján, közvetlenül a továbbképzést megelőzően összeállított továbbképzési terv és tematika szerint kerül végrehajtásra.
- dd) A továbbképzésen résztvevőket vizsgakötelezettség nem terheli, a továbbképzés elvégzéséről igazolást kapnak. A továbbképzés oktatási tanulmányi pont szerzését nem teszi lehetővé.

64. Központi államigazgatási szervek szakértőinek továbbképzése

- a) A továbbképzés a központi államigazgatási szervek alárendeltségébe tartozó, a szakterületek részéről kijelölt védelmi igazgatási szakértők katasztrófavédelmi továbbképzését biztosítja. A továbbképzés szakmai végzettséget nem ad.
- b) A továbbképzésen való részvétel feltételei:
 - ba) központi államigazgatási szerv részéről tett kijelölés,
 - bb) saját szakterület ismerete,
 - bc) védelmi igazgatás katasztrófavédelmi aspektusainak ismerete.
- c) A továbbképzés főbb témakörei:
 - ca) aktuális védelmi igazgatási kérdések,
 - cb) jogszabályi változások bemutatása,
 - cc) a védelmi igazgatás rendszere különös tekintettel a katasztrófavédelmi és honvédelmi szempontokra,
 - cd) a kormányzati koordinációs szerv és munkaszerveinek működése,
 - ce) a megyei és helyi védelmi bizottságok működése,
 - cf) a nemzeti védekezés időszakai,
 - cg) ágazati katasztrófavédelmi feladatok.
- d) A továbbképzés szervezésének rendje:
 - da) A továbbképzés évente egy alkalommal, egy napos felkészítés formájában, az Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség által, szükség szerinti közreműködők bevonásával kerül megszervezésre.
 - db) A továbbképzést az Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség által készített továbbképzési terv és tematika alapján a BM OKF főigazgatója rendeli el.
 - dc) A továbbképzés a BM OKF kijelölt bázisán, az adott időszak sajátos jellemzőinek figyelembe vétele alapján, közvetlenül a továbbképzést megelőzően összeállított továbbképzési terv és tematika szerint kerül végrehajtásra
 - dd) A továbbképzésen résztvevőket vizsgakötelezettség nem terheli, a továbbképzés elvégzéséről igazolást kapnak. A továbbképzés tanulmányi pont szerzését nem teszi lehetővé.

65. RODOS – labor gyakorlati képzés

- a) A gyakorlati képzés az Eötvös Lóránt Tudomány Egyetem Természettudományi Kar Kémiai Intézet BSc hallgatói gyakorlati képzését biztosítja a hallgatók tanórarendi képzésének részeként. A továbbképzés szakmai végzettséget nem ad.
- b) A gyakorlati képzésen való részvétel feltételei:
 - ba) ELTE hallgatói jogviszony,
 - bb) kapcsolódó BSc képzésben meghirdetett tantárgy felvétele.
- c) A gyakorlati képzés főbb témakörei:
 - ca) a nukleárisbaleset-elhárítás rendszerének átfogó ismertetése,
 - cb) a RODOS valós-idejű nukleárisbaleset-elhárítási döntéstámogató rendszer elméleti és gyakorlati bemutatása.
- d) A gyakorlati képzés továbbképzés szervezésének rendje:
 - da) A gyakorlati képzés továbbképzés évente 3 alkalommal, egy napos felkészítés formájában, az Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség Nukleáris Biztonsági Osztály által kerül megszervezésre.
 - db) A gyakorlati képzés a BM OKF Nukleáris Baleseti Információs és Értékelő Központban, képzési terv szerint kerül végrehajtásra.
 - dc) A gyakorlati képzésen résztvevőket vizsgakötelezettség nem terheli. A gyakorlati képzés tanulmányi pont szerzését nem teszi lehetővé.

66. Területi államigazgatási szervek szakértőinek továbbképzése

- e) A továbbképzés a területi államigazgatási szervek alárendeltségébe tartozó, a szakterületek részéről kijelölt védelmi igazgatási szakértők katasztrófavédelmi továbbképzését biztosítja. A továbbképzés szakmai végzettséget nem ad.
- f) A továbbképzésen való részvétel feltételei:
 - fa) területi államigazgatási szerv részéről tett kijelölés,
 - fb) saját szakterület ismerete,
 - fc) védelmi igazgatás katasztrófavédelmi aspektusainak ismerete.
- g) A továbbképzés főbb témakörei:
 - ga) aktuális védelmi igazgatási kérdések,
 - gb) jogszabályi változások bemutatása,
 - gc) a védelmi igazgatás rendszere különös tekintettel a katasztrófavédelmi és honvédelmi szempontokra,
 - gd) a kormányzati koordinációs szerv és munkaszerveinek működése,
 - ge) a megyei és helyi védelmi bizottságok működése,
 - gf) a nemzeti védekezés időszakai,
 - gg) ágazati katasztrófavédelmi feladatok.

- h) A továbbképzés szervezésének rendje:
 - ha) A továbbképzés évente egy alkalommal, egy napos felkészítés formájában, az Igazgatóságok által, szükség szerinti közreműködők bevonásával kerül megszervezésre.
 - hb) A továbbképzést a megyei polgári védelmi főfelügyelőség által készített továbbképzési terv és tematika alapján a megyei katasztrófavédelmi igazgató rendeli el.
 - hc) A továbbképzés az Igazgatóságok által kijelölt helyszínen, az adott időszak sajátos jellemzőinek figyelembe vétele alapján, közvetlenül a továbbképzést megelőzően összeállított továbbképzési terv és tematika szerint kerül végrehajtásra.
 - hd) A továbbképzésen résztvevőket vizsgakötelezettség nem terheli, a továbbképzés elvégzéséről igazolást kapnak. A továbbképzés tanulmányi pont szerzését nem teszi lehetővé.

6) Országos Iparbiztonsági Főfelügyelőség hatáskörébe tartozó továbbképzések

67. Veszélyes üzemek szakterületet érintően

- a) Iparbiztonsági Főfelügyelők továbbképzése
 - aa) Célja a szakterület szabályozóinak változása, az elmúlt félév alapján a szakterület irányításával, felügyeletével kapcsolatos tapasztalatok elemzése, valamint az ehhez fűződő feladatok és az egységes értelmezés, gyakorlat kialakítása.
 - ab) Évente két alkalommal (félévente) 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
 - ac) A szervezésért a Veszélyes Üzemek Főosztály vezetője a felelős.
- b) Kirendeltségek vezetőinek továbbképzése
 - ba) Célja a szakterület szabályozóinak változása, a szakterület irányításával és felügyeletével kapcsolatos tapasztalatok elemzése és az ehhez fűződő feladatok meghatározása, az egységes értelmezés és gyakorlat kialakítása.
 - bb) Évente egy alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
 - bc) A szervezésért a Veszélyes Üzemek Főosztály vezetője a felelős.
- c) Kirendeltségek iparbiztonsági felügyelőinek továbbképzése
 - ca) Célja a szakterület szabályozóinak változása, a szakterület irányításával és felügyeletével kapcsolatos tapasztalatok elemzése és az ehhez fűződő feladatok meghatározása, az egységes értelmezés és gyakorlat kialakítása.
 - cb) Évente egy alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre
 - cc) A szervezésért a Veszélyes Üzemek Főosztály vezetője a felelős.
- d) KMSZ és KML vezetőinek és beosztott állományának továbbképzése
 - da) Célja az állomány ismereteinek bővítése a nukleáris baleset elhárítás, a radiokémia, valamint a sugárvédelmi szakterületet érintően.
 - db) Évente egy alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre
 - dc) A szervezésért a Veszélyes Üzemek Főosztály vezetője a felelős.

- e) Kiegészítő képzés a Veszélyes Üzemek Főosztály állománya, valamint az Iparbiztonsági Főfelügyelők részére
 - ea) Célja az állomány ismereteinek bővítése a veszélyforrás-elemzés módszerei; a kémiai biztonság; a vegyipari – petrokémiai technológiák, gépek, berendezések; a térinformatika; a sugárbiológia, radiokémia; a hulladékgazdálkodás; a környezetvédelem szakterületeket érintően.
 - eb) Évente 2 alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre külső előadók bevonásával
 - ec) A szervezésért a Veszélyes Üzemek Főosztály vezetője a felelős.
- f) Hatósági Osztályok vezetőinek továbbképzése
 - fa) Célja a szakterületi hatósági munka hatékony végzéséhez szükséges ismeretanyag elsajátítása, a gyakorlatban felmerülő problémákról rendszeres konzultáció, egységes hatósági gyakorlat kialakítása.
 - fb) A szervezésért a Veszélyes Üzemek Főosztály vezetője a felelős.
 - fc) Az Igazgatóságok hatósági osztályvezetői részére évente két alkalommal (félévente) 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
- g) A veszélyes üzemek szakterülettel foglalkozó szakreferensek képzése
 - ga) Célja a szakterületet érintő hatályos szabályozók megismertetése és elsajátíttatása; a félév alapján a szakterület irányításával, felügyeletével kapcsolatos tapasztalatok elemzése; a szakterülethez kapcsolódó feladatok egységes értelmezésének és egységes feladat-végrehajtásának kialakítása.
 - gb) Évente egy alkalommal legalább 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
 - gc) A szervezésért a Veszélyes Üzemek Főosztály vezetője felelős.
- h) Kiegészítő képzés az Iparbiztonsági Főfelügyelők részére
 - ha) Célja az állomány ismereteinek bővítése az iparbiztonsági nyilvántartó- és adatkezelő szoftver használatával kapcsolatban.
 - hb) Évente 1 alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre
 - hc) A szervezésért a Veszélyes Üzemek Főosztály vezetője a felelős.
- i) Kiegészítő képzés az Iparbiztonsági Főfelügyelők részére
 - ia) Célja az állomány ismereteinek bővítése következmény- és kockázatelemző szoftverek használatával kapcsolatban.
 - ib) Évente 1 alkalommal 2 napos képzés keretében kerül megszervezésre
 - ic) A szervezésért a Veszélyes Üzemek Főosztály vezetője a felelős.

68. Veszélyes áru szállítás szakterületet érintően

- a) Iparbiztonsági Főfelügyelők továbbképzése
 - aa) Célja a szakterület szabályozóinak változása, az elmúlt félév alapján a szakterület irányításával, felügyeletével kapcsolatos tapasztalatok elemzése, valamint az ehhez fűződő feladatok és az egységes értelmezés, gyakorlat kialakítása.
 - ab) Évente két alkalommal (félévente) 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
 - ac) A szervezésért a Veszélyes Szállítmányok Főosztály vezetője a felelős.

- b) Kirendeltségek vezetőinek továbbképzése
 - ba) Célja a szakterület szabályozóinak változása, a szakterület irányításával és felügyeletével kapcsolatos tapasztalatok elemzése és az ehhez fűződő feladatok meghatározása, az egységes értelmezés és gyakorlat kialakítása.
 - bb) Évente egy alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
 - bc) A szervezésért a Veszélyes Szállítmányok Főosztály vezetője a felelős.
- c) Kirendeltségek iparbiztonsági felügyelőinek továbbképzése
 - ca) Célja a szakterület szabályozóinak változása, a szakterület irányításával és felügyeletével kapcsolatos tapasztalatok elemzése és az ehhez fűződő feladatok meghatározása, az egységes értelmezés és gyakorlat kialakítása.
 - cb) Évente egy alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre
 - cc) A szervezésért a Veszélyes Szállítmányok Főosztály vezetője a felelős.
- d) Veszélyes áru szállítási szakreferensek továbbképzése
 - da) Célja az egységes értelmezés, és végrehajtási gyakorlat kialakítása a veszélyes áru szállítások ellenőrzése terén, valamint a szakmai tapasztalatok átadása és a konzultáció.
 - db) Évente egy alkalommal 3 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
 - dc) A szervezésért a Veszélyes Szállítmányok Főosztály vezetője a felelős.
 - dd) A képzésen a megyei veszélyes áru szállítási szakreferensek vesznek részt.
- e) Hatósági Osztályok vezetőinek továbbképzése
 - ea) Célja a szakterületi hatósági munka hatékony végzéséhez szükséges ismeretanyag elsajátítása, a gyakorlatban felmerülő problémákról rendszeres konzultáció, egységes hatósági gyakorlat kialakítása.
 - eb) A szervezésért a Veszélyes Szállítmányok Főosztály vezetője a felelős.
 - ec) Az Igazgatóságok hatósági osztályvezetői részére évente két alkalommal (félévente) 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
- f) „Veszélyes áru ügyintéző” (ADR) képzés
 - fa) Célja a veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez, illetve a további hatósági tevékenység ellátásához szükséges, szakismeretek elsajátítása, a vonatkozó főigazgatói intézkedésben meghatározott OKJ-s képesítés megszerzésével. A képzést jogszabály szerint akkreditált képző szerv végezheti.
 - fb) A szervezésért a Humán Szolgálat Oktatásigazgatási és Kiképzési Főosztály vezetője a felelős, közreműködik a Veszélyes Szállítmányok Főosztály.
 - fc) A feladatellátásban érintett – és a vonatkozó főigazgatói intézkedésben meghatározott „Veszélyes áru ügyintéző” OKJ-s képesítéssel még nem rendelkező – országos, területi, illetve helyi szintű ellenőri, illetve hatósági állományból, Igazgatóságoként minimum egy fő részére, évente egy alkalommal a képző szerv által meghatározott időintervallumban (legalább 7 napos képzés + 1 nap vizsga keretében) kerül megszervezésre. A bemeneti- és vizsgakövetelményeket az Országos Képzési Jegyzék tartalmazza.

- g) Veszélyes áru ügyintéző” vasúti (RID/SZMGSZ) kiegészítő képzés
 - ga) Célja a veszélyes áruk vasúti szállításának ellenőrzéséhez, illetve a további hatósági tevékenység ellátásához szükséges szakismeretek elsajátítása, a vonatkozó főigazgatói intézkedésben meghatározott „Veszélyes áru ügyintéző” OKJ-s képesítéssel rendelkező, a feladatellátásban érintett állomány kiegészítő képzésével.
 - gb) A szervezésért a Humán Szolgálat Oktatásigazgatási és Kiképzési Főosztály vezetője a felelős, közreműködik a Veszélyes Szállítmányok Főosztály.
 - gc) A vonatkozó főigazgatói intézkedésben meghatározott „Veszélyes áru ügyintéző” OKJ-s képesítéssel rendelkező, a feladatellátásban érintett országos, területi, és helyi szintű ellenőri, illetve hatósági állományból, Igazgatóságokként minimum egy fő részére, évente egy alkalommal a képző szerv által meghatározott időintervallumban (de legalább 3 napos képzés + 1 nap vizsga keretében) kerül megszervezésre.
- h) Veszélyes áru ügyintéző” vízi (ADN) kiegészítő képzés
 - ha) Célja a veszélyes áruk vízi szállításának ellenőrzéséhez, illetve a további hatósági tevékenység ellátásához szükséges szakismeretek elsajátítása, a vonatkozó főigazgatói intézkedésben meghatározott „Veszélyes áru ügyintéző” OKJ-s képesítéssel rendelkező, a feladatellátásban érintett állomány kiegészítő képzésével.
 - hb) A szervezésért a Humán Szolgálat Oktatásigazgatási és Kiképzési Főosztály vezetője a felelős, közreműködik a Veszélyes Szállítmányok Főosztály.
 - hc) A vonatkozó főigazgatói intézkedésben meghatározott „Veszélyes áru ügyintéző” OKJ-s képesítéssel rendelkező, a feladatellátásban érintett országos, területi, és helyi szintű ellenőri, illetve hatósági állományból, Igazgatóságokként minimum egy fő részére, évente egy alkalommal a képző szerv által meghatározott időintervallumban (de legalább 3 napos képzés + 1 nap vizsga keretében) kerül megszervezésre.
- i) „Veszélyes áru ügyintéző” légi (ICAO) kiegészítő képzés
 - ia) Célja a veszélyes áruk vízi szállításának ellenőrzéséhez, illetve a további hatósági tevékenység ellátásához szükséges szakismeretek elsajátítása, a vonatkozó főigazgatói intézkedésben meghatározott „Veszélyes áru ügyintéző” OKJ-s képesítéssel rendelkező, a feladatellátásban érintett állomány kiegészítő képzésével.
 - ib) A szervezésért a Humán Szolgálat Oktatásigazgatási és Kiképzési Főosztály vezetője a felelős, közreműködik a Veszélyes Szállítmányok Főosztály.
 - ic) A vonatkozó főigazgatói intézkedésben meghatározott „Veszélyes áru ügyintéző” OKJ-s képesítéssel rendelkező, a feladatellátásban érintett országos, területi, és helyi szintű ellenőri, illetve hatósági állományból, Igazgatóságokként minimum egy fő részére, évente egy alkalommal a képző szerv által meghatározott időintervallumban (de legalább 3 napos képzés + 1 nap vizsga keretében) kerül megszervezésre.

69. Kritikus infrastruktúra védelem szakterületet érintően

- a) Kritikus infrastruktúra védelemmel foglalkozó szakreferensek képzése
 - aa) Célja a szakterületet érintő hatályos szabályozók megismertetése és elsajátítása; a félév alapján a szakterület irányításával, felügyeletével kapcsolatos tapasztalatok elemzése; a szakterülethez kapcsolódó feladatok egységes értelmezésének és egységes feladat-végrehajtásának kialakítása.
 - ab) Évente két alkalommal (félévente) legalább 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
 - ac) A szervezésért a Kritikus Infrastruktúra Koordinációs Főosztály vezetője felelős.

- b) Iparbiztonsági Főfelügyelők továbbképzése
 - ba) Célja a szakterületet érintő hatályos szabályozók megismertetése és elsajátítása; a félév alapján a szakterület irányításával, felügyeletével kapcsolatos tapasztalatok elemzése; a szakterülethez kapcsolódó feladatok egységes értelmezésének és egységes feladat-végrehajtásának kialakítása.
 - bb) Évente két alkalommal (fél évente) legalább 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
 - bc) A szervezésért a Kritikus Infrastruktúra Koordinációs Főosztály vezetője felelős.
- c) Kirendeltségek vezetőinek továbbképzése:
 - ca) Célja a szakterületet érintő hatályos szabályozók megismertetése és elsajátítása; a félév alapján a szakterület irányításával, felügyeletével kapcsolatos tapasztalatok elemzése; a szakterülethez kapcsolódó feladatok egységes értelmezésének és egységes feladat-végrehajtásának kialakítása.
 - cb) Évente két alkalommal (fél évente) 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
 - cc) A szervezésért az Országos Iparbiztonsági Főfelügyelőség Kritikus Infrastruktúra Koordinációs Főosztály vezetője felelős.

70. Megyei/Fővárosi Iparbiztonsági Főfelügyelőség által szervezett továbbképzések

- a) Veszélyes üzemek szakterületet érintően:
 - aa) Célja a szakterületre vonatkozó szabályozók ismerete, egységes értelmezése, és az egységes gyakorlat kialakítása, valamint konzultáció.
 - ab) Évente két alkalommal (fél évente) 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
 - ac) A képzésért felelős(ek): Megyei/Fővárosi Iparbiztonsági Főfelügyelők.
 - ad) A képzésen résztvevő állomány:
 - Igazgatóságok Iparbiztonsági Főfelügyelőségének állománya
 - Igazgatóságok Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálatának állománya
 - Igazgatóságok Katasztrófavédelmi Mobil Laborjának állománya
 - Igazgatóságok Hatósági osztályvezetői
 - Igazgatóságok Hatósági Osztályának érintett állománya
 - Kirendeltségek Iparbiztonsági Felügyelői
 - Kirendeltségek Hatósági osztályvezetői
 - Kirendeltségek Hatósági osztályának érintett állománya
 - ae) A képzés tartalma kiterjed különösen:
 - A szakterület szabályozóinak változása, a szakterület irányításával és felügyeletével kapcsolatos tapasztalatok elemzése és az ehhez fűződő feladatok meghatározása, az egységes értelmezés és gyakorlat kialakítása,
 - az üzemeltetői biztonsági dokumentáció elbírálásához szükséges szoftverhasználat, nyilvántartás-kezelésre és adatkezelés.

- b) Veszélyes áru szállítás szakterületet érintően:
- ba) Célja a szakterületre vonatkozó szabályozók ismerete, egységes értelmezése, és az egységes gyakorlat kialakítása, valamint konzultáció.
 - bb) Évente két alkalommal (félévente) 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
 - bc) A képzésért felelős(ek): Megyei/Fővárosi Iparbiztonsági Főfelügyelők.
 - bd) A képzésen résztvevő állomány:
 - Igazgatóságok Iparbiztonsági Főfelügyelőségének állománya
 - Igazgatóságok Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálatának állománya
 - Igazgatóságok Katasztrófavédelmi Mobil Laborjának állománya
 - Igazgatóságok Hatósági osztályvezetői
 - Igazgatóságok Hatósági osztályának érintett állománya
 - Kirendeltségek Iparbiztonsági Felügyelői
 - Kirendeltségek Hatósági osztályvezetői
 - Kirendeltségek Hatósági osztályának érintett állománya
- be) A képzés tartalma kiterjed különösen:
- a szakterület szabályozóinak változása, a szakterület irányításával és felügyeletével kapcsolatos tapasztalatok elemzése és az ehhez fűződő feladatok meghatározása, az egységes értelmezés és az egységes joggyakorlat kialakítása,
 - az ellenőrzések végrehajtásához szükséges szoftver használata, nyilvántartás-kezelése és adatbázis kezelés
- c) Kritikus infrastruktúra védelem szakterületet érintően a megyei/fővárosi Iparbiztonsági Főfelügyelők kritikus infrastruktúra védelemmel foglalkozó szakreferenseinek képzése
- ca) Célja a szakterületet érintő hatályos szabályozók megismertetése és elsajátíttatása; a félév alapján a szakterület irányításával, felügyeletével kapcsolatos tapasztalatok elemzése; a szakterülethez kapcsolódó feladatok egységes értelmezésének és egységes feladat-végrehajtásának kialakítása.
 - cb) Évente két alkalommal (félévente) legalább 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
 - cc) A szervezésért az Igazgatóságok Iparbiztonsági Főfelügyelője felelős.
 - cd) A képzés helyszíne: Igazgatóság
 - ce) A képzés tartalma kiterjed különösen:
 - A rotációs kikapcsolási renddel, valamint az alapvető és létfontosságú elektromos felhasználók kijelölési eljárásával kapcsolatos hatósági, felügyeleti és ellenőrzési feladatokra való jogi és szakmai felkészítésre;
 - A Marathon Terra rendszer alkalmazására való felkészítésre;
 - A kritikus infrastruktúra elemek azonosítási és kijelölési eljárásában az ágazati és horizontális kritériumok egységes jogértelmezésének kialakítására;
 - A kritikus infrastruktúra elemek azonosítási és kijelölési eljárása mint hatósági eljárás végrehajtására való szakmai és jogi felkészítésre;
 - A központi és területi szintű kritikus infrastruktúra védelmi gyakorlatok végrehajtásának részletszabályaira;
 - Az üzemeltetői biztonsági dokumentáció elbírálásához szükséges szoftverhasználatra, nyilvántartás-kezelésre és adatkezelésre;
 - A kritikus infrastruktúra védelemnek a védelmi igazgatásban betöltött szerepére.

71. A Kirendeltség Iparbiztonsági Felügyelője által szervezett továbbképzések

a) Veszélyes üzemek szakterületet érintően:

aa) Veszélyes üzemi ügymintézők továbbképzése

- Célja a szakterületet érintő hatályos szabályozók megismertetése, értelmezése és elsajátítása.
- Évente 2 alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
- A szervezésért a Katasztrófavédelmi Kirendeltség Iparbiztonsági Felügyelője felelős.

ab) Közbiztonsági referensek továbbképzése

- Célja a szakterületet érintő hatályos szabályozók megismertetése, értelmezése és elsajátítása.
- Évente egy alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
- A szervezésért a Kirendeltség Iparbiztonsági Felügyelője felelős.

b) Veszélyes áru szállítás szakterületet érintően:

ba) A cégek veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadóinak továbbképzése

- Célja a szakterületet érintő hatályos szabályozók megismertetése, értelmezése és elsajátítása.
- Évente 1 alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
- A szervezésért a Kirendeltség Iparbiztonsági Felügyelője felelős.

bb) Közbiztonsági referensek továbbképzése

- Célja a szakterületet érintő hatályos szabályozók megismertetése, értelmezése és elsajátítása.
- Évente 2 alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
- A szervezésért a Kirendeltség Iparbiztonsági Felügyelője felelős.

c) Kritikus infrastruktúra védelem szakterületet érintően:

ca) Kritikus infrastruktúraként kijelölt üzemek üzemi ügymintézőinek továbbképzése

- Célja a szakterületet érintő hatályos szabályozók megismertetése, értelmezése és elsajátítása.
- Évente 2 alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
- A szervezésért a Kirendeltség Iparbiztonsági Felügyelője felelős.

cb) Közbiztonsági referensek továbbképzése

- Célja a szakterületet érintő hatályos szabályozók megismertetése, értelmezése és elsajátítása.
- Évente 2 alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
- A szervezésért a Kirendeltség Iparbiztonsági Felügyelője felelős.

7) Központi Főigyeleti Főosztály hatáskörébe tartozó továbbképzések

72. A tanfolyamok, továbbképzések alapja a főigazgatói intézkedések, parancsok, valamint az ügyeleti rendszer működése során szerzett tapasztalatok elemzése.

73. A továbbképzések elrendelője a KSZ alapján a BM OKF Főigazgató-helyettes.

74. A szervezési feladatok megegyeznek a KSZ-ben foglaltakkal.

75. A továbbképzés ütemtervét a Főigazgató-helyettes hagyja jóvá.

76. Az Éves Kiképzési Tervben kell a Főügyeleti Főosztályvezetőnek megadnia:
- a) az aktuális feladatok alapján a továbbképzések tárgyát,
 - b) a helyszín megnevezését,
 - c) a továbbképzés időpontját,
 - d) a résztvevők létszámát,
 - e) a tervezett költséget,
 - f) a felelős szervezőt.
77. A továbbképzések tanulmányi pont kötelesek. A tanulmányi pontok meghatározására jelen KSZ az irányadó.
78. Az Éves Kiképzési Tervtől eltérő továbbképzéseket a BM OKF Főigazgatójának külön engedélyével lehet megtartani.
79. Ügyeletes Főigazgatói szolgálatot ellátók továbbképzése:
- a) Célja a szolgálatot ellátó vezetői kör legújabb információval való ellátása, a szolgálat ellátáshoz szükséges ismeretek, tapasztalatok átadása.
 - b) Negyedévente egy alkalommal 3 órás képzési időtartamban kerül megszervezésre.
 - c) A szervezésért a Főügyeleti Főosztály vezetője a felelős.
 - d) A képzés helyszíne a BM OKF egyik tárgyalója.
 - e) A képzésen részt vevő állomány:
 - ea) Ügyeletes Főigazgatói szolgálatot ellátó vezetők
80. A BM OKF Főügyeleten szolgálatot ellátók továbbképzése:
- a) Célja a vezető főügyeletesek, főügyeletesek szakmai ismereteinek bővítése.
 - b) Negyedévente egy alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre
 - c) A szervezésért a Főügyeleti Főosztály vezetője a felelős
 - d) A képzés helyszínét a jóváhagyott tematika szerint kell meghatározni.
 - e) A képzésen résztvevő állomány:
 - ea) Főügyeleti Főosztály hivatali munkarendben szolgáló állománya
 - eb) Vezető Főügyeletesek
 - ec) Főügyeletesek
81. Megyei Főügyeleti Osztályvezetők továbbképzése:
- a) Célja a szakterület szabályozóinak változása, az elmúlt időszak alapján a szakterület irányításával, felügyeletével kapcsolatos tapasztalatok elemzése, valamint az ehhez fűződő feladatok és az egységes értelmezés, gyakorlat kialakítása.
 - b) Évente két alkalommal kerül megszervezésre.
 - c) A szervezésért a Főügyeleti Főosztály vezetője a felelős.
82. Megyei Főügyeletesek, műveletirányítók továbbképzése:
- a) Célja a szakterületek irányítását szolgáló szabályozók ismerete, egységes értelmezése, az egységes gyakorlat kialakítása és a tanulságos események feldolgozása.
 - b) negyedévente egy alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre
 - c) a képzésen résztvevő állomány:
 - ca) Főügyeletesek
 - cb) Műveletirányító ügyeletesek
 - cc) HTP híradóügyeletesek

83. Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat továbbképzése:
- a) Célja az állomány felkészítése, továbbképzése, valamint ismereteinek bővítése a veszélyes üzemek hatósági felügyelete, a nukleáris baleset elhárítás, a radiokémia, valamint a sugárvédelmi szakterület feladataival kapcsolatosan.
 - b) Évente két alkalommal 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
 - c) A képzésen résztvevő állomány:
 - ca) KMSZ állománya.
84. Katasztrófavédelmi Műveleti Labor továbbképzése:
- a) Célja a szakterületek irányítását szolgáló szabályozók ismerete, egységes értelmezése, és az egységes gyakorlat kialakítása, valamint konzultáció.
 - b) Évente két alkalommal (félévente) 1 napos képzés keretében kerül megszervezésre.
 - c) A képzésen résztvevő állomány:
 - ca) Katasztrófavédelmi Műveleti Labor szolgálatba vezényelhető állomány.

IV. FEJEZET

TANULMÁNYI PONTRENDSZER MŰKÖDTETÉSE

1) Tanulmányi pontrendszer felépítése

85. Tanulmányi továbbképzési időszak öt év. A tanulmányi időszak kezdete az I. besorolási osztályba történő kinevezés időpontja, illetve a KSZ kiadásakor beosztásban lévők esetében a soron következő időszakos minősítés elvégzését követően kezdődő időszak. Az ötévenkénti továbbképzési kötelezettség a szolgálati viszony fennállásáig tart.
86. A főiskolai vagy egyetemi végzettséget igénylő beosztásokat, munkaköröket betöltő hivatásos jogviszonyban állók kötelesek tanulmányi ponttal bíró továbbképzéseken részt venni, és a továbbképzési időszak alatt 120 tanulmányi pontot összegyűjteni.
87. A tanulmányi pontok gyűjtését elsősorban az OKF Éves Kiképzési Tervében, az Igazgatóságok továbbképzési tervében, valamint a Katasztrófavédelmi Oktatási Központ (továbbiakban: KOK) által tanulmányi félévenként meghirdetett képzési-továbbképzési tájékoztatóban található képzési formák biztosítják.
88. A tanulmányi pont megszerzésének időtartamába nem számít bele a szülési szabadságon, illetmény nélküli szabadságon vagy tartós betegállományban töltött időszak, valamint azon időszak, amely alatt az érintett gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozási segélyben részesül.
89. Egy év alatt az 5 évre előírt teljes tanulmányi pont értéknek maximum 50 %-a szerezhető meg, így ennek megfelelően a személyi tanulmányi pont nyilvántartásba évente maximum 60 tanulmányi pont vezethető be, a következő évre tanulmányi pontot átvinni nem lehet.

2) Tanulmányi pontok megállapítása

90. Központi, területi, helyi szintű képzések esetében:
- a) Kirendeltség szintű továbbképzés: 3-5 pont,
 - b) Megyei szintű továbbképzés: 5-10 pont,
 - c) OKF szintű továbbképzés: 10-25 pont,
 - d) A KOK által szervezett képzések vonatkozásában, tanfolyamonként kerül meghatározásra a megszerzhető pont mértéke.
91. Országos, nemzetközi szintű képzések esetében:
- a) Szakmai, tudományos konferencián történő részvétel: 12 pont,
 - b) Szakmai, tudományos nemzetközi konferencián történő részvétel: 15 pont.
92. Az előadók részére a résztvevők vonatkozásában megállapított ponton felül 5 tanulmányi pontot kell még megállapítani.
93. A szakképzésben, felsőoktatásban a fentieken kívül más képzési formában előadói feladatot vállalók esetében, a téma fontosságának megfelelően, egy témában, tanfolyamonként évente egy alkalommal 5-10 pont számolható el.

3) További szabályok, rendelkezések

94. A fenti pontmeghatározások egy-két napos továbbképzésen való részvételre vonatkoznak, ennél hosszabb időtartamnál arányosan növelhető az adható tanulmányi pontok száma.
95. A vezetők továbbképzési pontjainak megállapítása a Belügyminisztérium Rendészeti Vezetőképző és Kutatóintézet által a rendészeti vezetői felkészítések résztvevői számára kiadott Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban meghatározottak figyelembevételével történik.
96. Egyéb továbbképzésekre a Humán Szolgálatvezető egyedileg állapít meg pontértéket
97. A KSZ alapján továbbképzésre nem kötelezettek:
 - a) A katasztrófavédelmi szakmai területen szerzett tudományos fokozattal rendelkezők,
 - b) aki az adott munkakör betöltéséhez szükséges szakmai képzésben vesz részt (az adott továbbképzési időszakra vonatkozóan),
 - c) aki felsőfokú tanulmányokat folytat (az adott továbbképzési időszakra vonatkozóan, vagy időarányosan).

4) Tanulmányi pontrendszer működtetése

98. A Humán Szolgálat oktatási szakterülete évente egy alkalommal a BM OKF Éves Kiképzési Tervben végrehajtja a tárgyévre vonatkozó tervezett képzésekhez tanulmányi pontok rendelését.
99. A KOK igazgatója által felterjesztett terv alapján a Humán Szolgálat oktatási szakterületének vezetője évente két alkalommal tanulmányi pontba sorolja a KOK által szervezett továbbképzéseket, melynek eredményéről a KOK igazgatója a továbbképzés meghirdetésével egyidejűleg tájékoztatást ad ki.
100. A továbbképzési tervekben meghatározott továbbképzéseken túl, előre nem tervezhető esetben lehetőség van egyéb szakmai továbbképzések egyedi elbírálás alapján történő tanulmányi pont besorolásra is.
101. A BM OKF központi, területi és helyi szervei által kezdeményezett egyedi tanulmányi pont esetén a tanulmányi pontot felterjesztőnek indokolnia kell a továbbképzés éves továbbképzési tervből történő kimaradásának okát, a továbbképzésen való részvétel szakmai indokoltságát, ezáltal a tanulmányi ponttal történő ellátás szükségességét.
102. A más, külső szerv által szervezett továbbképzések tanulmányi pont sorolása az illetékes BM OKF központi szervezeti egységek vagy a területi szervek vezetőinek, szakmai javaslata/előterjesztése alapján a Humán Szolgálat vezetője által történik.
103. A tanulmányi pont iránti kérelmet a továbbképzés megkezdése előtt legalább 15 nappal kell felterjesztetni a Humán Szolgálatvezetőhöz. A kérelemhez mellékelni kell a továbbképzés szakmai tartalmát, időtartamát, az előadókat tartalmazó programot.
104. A tanulmányi pont nagyságrendje meghatározásának szempontjából kiemelten kezelendők a BM OKF Éves Kiképzési Tervében meghatározott továbbképzések. A területi és helyi szervek által szervezett továbbképzések ehhez igazodva jogosultak tanulmányi pontra.
105. A külső szervek által szervezett nemzetközi valamint országos továbbképzésekre a BM OKF éves továbbképzési tervében meghatározott legmagasabb tanulmányi pontot meghaladó pont nem adható.

106. A továbbképzések tanulmányi pont értékét a továbbképzés szakmai tartalma, valamint időtartama alapján a Humán Szolgálat oktatási szakterület vezetőjének javaslata alapján a Humán Szolgálat vezetője határozza meg.
107. A tanulmányi pontot igazoló tanúsítványra - az előadó kivételével - csak a továbbképzés teljes szakmai programján résztvevő kötelezett jogosult. A képzések tanulmányi pontértékét külön meg kell határozni, a képzésen, továbbképzésen résztvevőkre és az előadókra is.
108. A megszerzett tanulmányi pontokat „Tanulmányi pont nyilvántartó lap”-on kell vezetni (12. számú melléklet). A nyilvántartó lapot minden – a jogszabály alapján tanulmányi pont megszerzésére kötelezett – munkatárs személyi anyaggyűjtőjében el kell helyezni.
109. A tanulmányi pont-értékelő továbbképzéseken való részvételről a továbbképzés felelős szervezője által hitelesített jelenléti ív alapján minden résztvevőnek – a jelenléti íven szereplő sorszámmal ellátott – tanúsítványt kell kiadni. A tanúsítvány javasolt tartalmát és formáját az 11. számú melléklet tartalmazza.
110. A tanúsítványt eredeti, vagy hitelesített másolatban el kell helyezni a személyi anyaggyűjtőben, a tanulmányi pont-értéket pedig rá kell vezetni a nyilvántartó lapra.

V. FEJEZET

KÉSZENLÉTI JELLEGŰ SZOLGÁLATOT ELLÁTÓ TŰZOLTÓ ÁLLOMÁNY TOVÁBBKÉPZÉSÉNEK ELVEI ÉS SZEMPONTJAI

1) Készenléti jellegű szolgálatot ellátó tűzoltó állomány továbbképzésének elvei

111. Biztosítsa az egységes szervezeti kultúra kialakítását,
- a) gyakorlat orientált legyen,
 - b) naprakész ismereteket nyújtson a szervezettel kapcsolatos jogi és szakmai változásokról,
 - c) szakmai tapasztalatok feldolgozása megtörténjen,
 - d) központilag kiadott szempontokon kívül a területi és helyi szerv vezetője is a sajátosságoknak megfelelően határozzon meg feldolgozandó témákat,
 - e) biztosítsa az állomány fizikai állapotának fenntartását, fejlesztését,
 - f) a továbbképzés tartalmi kérdéseiből a továbbképzési óraszám 50 %-a kerüljön meghatározásra központi szinten, területi szinten 30 %-a, helyi szinten 20 %-a.

2) Készenléti jellegű szolgálatot ellátó tűzoltó állomány továbbképzésének szempontjai

112. Általános szempontok:

- a) a továbbképzés keretében kerüljenek feldolgozásra a katasztrófavédelmi szervezet tevékenységét, működését, feladatait meghatározó központi és területi jogi normák,
- b) minden képzési ciklusban kerüljön sor egyéni és alakzatban történő alaki foglalkozásra,
- c) minden szolgálati napon hajtsanak végre szervezett formában sportfoglalkozást,
- d) minden képzési ciklusban hajtsanak végre gyakorlatot a tűzoltó versenysport szabályzatában előírt versenyszámokban az időjárési körülmények függvényében.

113. Szakmai szempontok:

- a) Az előző időszak szakmai tevékenységével kapcsolatos riasztási, tűzoltási, mentésirányítási tapasztalatait dolgozzák fel,
- b) az elmúlt időszak jelentősebb tüzeseteivel, mentésszervezésével és irányításával kapcsolatos központilag, illetve területi szinten elkészített esettanulmányokat (tűzvizsgálati jelentéseket) dolgozzák fel,
- c) végezzenek rendszeresen a helyi sajátosságoknak megfelelően gyakorlatokat épületekben, rossz látási viszonyokat szimulálva légzőkészülékben, a tájékozódási képesség fejlesztése érdekében,
- d) a gépjárművezetők negyedévente gyakorolják a szivattyúkezelést,
- e) az állomány rendszeresen vegyen részt a helyi sajátosságoknak megfelelő helyismereti foglalkozásokon,
- f) a szolgálati csoportok negyedévente végezzenek szituációs begyakorló gyakorlatokat,
- g) félévente minden szolgálati csoport ellenőrző gyakorlatot végezzen,
- h) az állomány gyakorolja minden szolgálati napján a rendszeresített eszközök, felszerelések, kisgépek kezelését,
- i) a gépjárművezetők negyedévente végezzenek vezetéstechnikai gyakorlatokat a képességeik szinten tartása, fejlesztése érdekében, valamint félévente KRESZ-el kapcsolatos elméleti oktatáson vegyenek részt,
- j) minden szolgálati napon hajtsanak végre a Szerelési szabályzat alapján szerelési foglalkozást,
- k) tantermi foglalkozás keretében kapjon helyet a képzésben, a tűzoltás-taktikai és műszaki-mentési kérdések feldolgozása.

3) Általános előírások

114. A készenléti jellegű szolgálatot ellátó állomány naprendjét az 1. számú melléklet tartalmazza. A napirendet — annak tartalmi elemeinek meghagyásával — az Igazgatóságok a területi sajátosságoknak megfelelően átalakíthatják oly módon, hogy a szolgálatváltások idejének és helyének meghatározását a tűzoltóparancsnokokra ruházzák át.
115. A készenléti jellegű szolgálatot ellátó állomány köteles továbbképzésen részt venni.
116. A továbbképzések lehetnek:
- a) Csoportos továbbképzések (a ciklusoknak megfelelő ütemezésben)
 - b) Alkalmoszerű továbbképzések (A BM OKF Főigazgatója által kiadott Éves Kiképzési Terv, illetve a területi és helyi szervek illetékes vezetői által meghatározott nem rendszeresen tartandó továbbképzési feladatok, melyek nem képezik részét a csoportos továbbképzés ciklusai által meghatározottaknak.)
 - c) Egyéni tanulók továbbképzése (az egyéni tanulók körének meghatározását, továbbképzési rendszerük és számonkérésük szabályozását a 2. számú melléklet tartalmazza)

4) A csoportos továbbképzés rendszere, felépítése

117. A csoportos továbbképzés háromhetes alapciklusra épül. Egy továbbképzési időszak 1 év / illetve 2 félév / 15 alapciklus.
118. Az első félév az adott év azon első hétfőjétől kezdődik, amely nem esik ünnepnapra. Az első félév 9 alapciklusból áll.
119. A második félév első alapciklusa az adott év augusztus 2. hétfőjén indul.
120. A második félév 6 alapciklusból áll. A számonkéréseket a félévet követő 2 héten belül kell végrehajtani.
121. A ciklusokon és számonkéréseken kívül eső időszakok kiképzési szünetek.
122. A kiképzési szünetek ideje alatt a sportfoglalkozások tartásán túl a napirendet úgy kell kialakítani, hogy napi 1 órában szerelési gyakorlat, — a szolgálatparancsnok témaválasztása szerint — kötelezően megtartható legyen.
123. A ciklusok elméleti- és gyakorlati- valamint a kiképzési szünetek gyakorlati foglalkozásait, elmaradásukat és pótlásukat az oktatási naplóban vezetni kell.
124. Az alapciklus (ciklus) felépítése:

	hétfő	kedd	szerda	csütörtök	péntek	szombat	vasárnap
1. hét	A	B	C	A	B	C	A
2. hét	B	C	A	B	C	A	B
3. hét	C	A	B	C	A	B	C

125. A továbbképzési időszak ciklusonként és szolgálati csoportonként 6 kiképzési nappól és 1 tartalék kiképzési nappól áll. A tartalék kiképzési nap az laikus elsősegélynyújtó képzések és egyéb, nem rendszeresen tartandó gyakorlatok végrehajtására, valamint az elmaradt foglalkozások szükség szerinti pótlására van fenntartva.
126. Amennyiben nincs tervezett gyakorlat, úgy ezek a napok kiképzési szünetek.
127. A hivatalos állami ünnepek és a tűzoltóság napja kiképzési szünetnek minősülnek, az ilyen napokra eső továbbképzéseket a parancsnoki idő-, vagy a tartalék továbbképzési nap terhére kell pótolni.
128. A továbbképzési órák megoszlása ciklusonként és szolgálati csoportonként:

Témakör		Képzésre fordítandó idő/tanóra	
Általános szolgálati ismeretek		<i>elmélet</i>	<i>gyakorlat</i>
- katasztrófavédelmi ismeretek		1	
- sportfoglalkozás/fizikai felkészítés			7
- katasztrófavédelmi versenysport			1
- szabályzatismeret		1	
Tűzoltási és műszaki mentési ismeretek			
- szerelési ismeretek			7
- műszaki ismeretek		1	
- tűzoltási ismeretek		1	
- műszaki mentési ismeretek		1	
- szakmai tapasztalatok feldolgozása		2	
- kiségek és különleges szerek megszerelése			7
- helyismeret			7
Összesen:		7	29
Mindösszesen:		36	

129. A meghatározott foglalkozásokon túl 2 x 30 percet alaki foglalkozás tartására kell fordítani ciklusonként, ezt teljes egészében nem válthatja ki a szolgálatváltások alakias végrehajtása. Az alaki foglalkozásokat az oktatási naplóban tervezni, vezetni szükséges.
130. A megadott minimálisan kötelező óraszámok a parancsnoki idő terhére bővíthetőek.
131. A szolgálatparancsnok készítsen a következő továbbképzési év kezdete előtt rész Továbbképzési Tervet az 1. félév első 3 ciklusára, a helyileg meghatározható (közelítőleg 20 %) képzési tartalom felhasználásával és ennek alapján kezdje meg a továbbképzést. A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Éves Kiképzési Tervének jóváhagyását, közzétételét és az illetékes területi szerv vonatkozó (képzési tartalom: 30 %) közlését követően, a fennmaradó időszakra – a meghatározott feladatok, témák beépítésével – készítse el és hagyassa jóvá a kirendeltség-vezetővel a – rész Továbbképzési Tervet magába foglaló – éves Továbbképzési Tervét a 3. sz. melléklet szerint formátumban legkésőbb a 3. ciklus befejezéséig.

132. A Továbbképzési Terv ciklusainak tartalommal való feltöltése vonatkozásában a BM OKF Főigazgatója által évente kiadott Éves Kiképzési Terv a képzés tartalmának közelítőleg 50%-ára határoz meg kötelezően végrehajtandó feladatokat, foglalkozásokat. A fővárosi és megyei igazgatók a területi igényekhez igazodva további 30 %-ban írják elő utasításukban a továbbképzések tartalmi elemeit. A fennmaradó mintegy 20 % tekintetében a Továbbképzési Tervet jóváhagyó kirendeltség-vezető jogosult és kötelezett a feladatok meghatározására.
133. Az Éves Kiképzési Terv által a továbbképzések kötelező elemeként központilag meghatározott feladatai amennyiben maradéktalanul nem illeszthetők a ciklusok témakör és az adott óraszám keretei közé, úgy azok nem rendszeres foglalkozásokként a tartalék időkeret terhére kerüljenek megtartásra.
134. A Továbbképzési Tervnek a témakörök és azok órászámai tekintetében a végső, — jóváhagyásra felterjesztett — formájában megegyező legyen a jelen KSZ előírásaival.
135. A parancsnoki idő terhére kell megtartani azokat a foglalkozásokat, amelyek nem rendszeresen tartandó előadásként kerülnek meghatározásra a központi és a területi szervezeti egységek részéről.
136. A napirend 6 tanóraóra (4x45 perc szünetekkel, +2 óra) keretidőt biztosít a foglalkozások megtartására, ez ciklusonként és szolgálati csoportonként 36 óra a tartalék kiképzési napot nem számítva.
137. A gépjárművezetők, és a területi szervezeti egységeknél rendszeresen híradó ügyeleti szolgálatot ellátók számára, — a parancsnoki idő terhére — ciklusonként 3 óra felkészülési időt kell biztosítani speciális ismereteik elsajátítására, frissítésére.
138. A tartalék továbbképzési napokon az állomány egyéni felkészülését legalább 2 órában biztosítani kell.
139. A tűz- és káreseti tevékenységen túl a napi egyéb munkavégzést úgy kell átcsoportosítani, hogy a napirend figyelembe vételével a meghatározott továbbképzési feladatok teljesíthetők — elmaradásuk esetén pótolhatóak — legyenek. Az elméleti foglalkozásokról igazoltan távollévők az ismereteket egyéni tanulás keretében sajátítsák el.
140. Amennyiben az egység gyakorlaton, vagy egy órát meghaladó káreset felszámolásán, illetve egyéb munkavégzéssel járó igénybevételen vesz részt a szolgálatparancsnok döntése alapján a sport és/vagy szerelési foglalkozások elhagyhatóak.
141. Az egy ciklusra meghatározott elméleti foglalkozások és szerelési gyakorlatok cikluson belül tetszőleges időpontban — a napirend keretein belül, a tűzoltóparancsnok ütemezése szerint — tarthatók meg.

142. A szolgálatparancsnok az oktatási napló (az oktatási napló főbb tartalmi elemeinek megjelenítését a 4. számú melléklet tartalmazza) előzetes kitöltésével készítsen tervezetet az aktuális ciklus foglalkozásainak ütemezéséről. A tervezetnek tartalmaznia kell a foglalkozás témakörét, tárgyát, előírányzott időpontját és óraszámát is. Teljesülés esetén a foglalkozásvezető aláírásával és a valós óraszám beírásával igazolja annak megtartását. A foglalkozás elmaradása esetén az elmaradás okát kell feltüntetni az aláírás helyén, illetve — ha pótlása szükséges — a pótlás idejét is be kell írni.
A pótlás idejét annak teljesülésekor visszamenőlegesen kell felvezetni. A pótolni szükséges foglalkozásokat az előre kitöltött tervezet utáni mezőkben kell szerepeltetni. Amennyiben a ciklus naptárilag behatárolt időkeretei között az előírt feladatokat nem lehet teljesíteni, úgy a pótlásokat a következő ciklusra tervezni kell. A soron következő ciklus feladatainak rögzítése az oktatási naplóban a ciklus megkezdése előtt legalább egy héttel történjen meg.
143. Az elméleti foglalkozásokat tűzoltóparancsnok, illetve az általa megbízott, vagy felkért személy tartsa meg.
144. Az előadások megtartásához foglalkozási tervet kell készíteni a 7. számú melléklet szerinti formátumban és tartalommal, a foglalkozást megelőzően. A felkért (más szakterülethez tartozó, vagy külsős) előadó esetén az óravázlatot a szolgálatparancsnok készíti el.
145. Egy-egy foglalkozási terv több alkalommal is (év, ciklus) felhasználható amennyiben az előadások tartalma megegyező, illetve az nem vált elavulttá. A foglalkozási terveket, vagy másolatukat szolgálati csoportonként a Továbbképzési Terv mellékleteként folyamatosan és visszakereshetően gyűjteni kell.
146. A kirendeltség-vezető az állomány továbbkésztését szolgálati csoportonként, félévente legalább egyszer ellenőrizze. Az ellenőrzések tényét az ellenőrző elöljáró az oktatási naplóban a „Foglalkozásvezető aláírása” vagy az "ellenőrző" rovatában aláírásával és észrevételeivel igazolja.
- a) Évente kétszer (az első és a második félévet követően) az állomány elméleti és gyakorlati felkészültségét fel kell mérni.
 - b) Az ellenőrző feladatlapokat a tűzoltóparancsnok állítja össze az adott év Továbbképzési Tervének figyelembevétele alapján. A feladatlapok teszt jellegűek legyenek, tartalmukban kombinálják az ide sorolható feleletválasztásos, igaz-hamis stb. típusú kérdéseket. A helyes válaszokra adandó pontszámok súlyozottak legyenek a feladatok nehézségi fokához igazodva. A megfelelő eredmény elérése feltételezzon egy elvárható tudásszintet az egyén részéről.
 - c) A feladatlapok objektív értékelés érdekében központilag kerülnek meghatározásra az egyes minősítési szintek.

ca)	Ezek:	nem megfelelt,	60 % alatt,
cb)		megfelelt,	61-70 %-ig,
cc)		jól megfelelt,	71-80 %-ig,
cd)		kiválóan megfelelt.	80 % felett.
 - d) A feladatlapok kitöltetése és azok értékelése a tűzoltóparancsnok feladata.

- e) Minden naptári év végén a tűzoltóparancsnok szolgálati csoportonként, személyekre lebontva az elért eredmények alapján értékelje a beosztotti állománya elméleti és gyakorlati felkészültségét a 6. számú melléklet szerinti értékelő ív felhasználásával. Az értékelő íveknek képezzék mellékletüket a kitöltött és értékelt feladatlapok. Az érintettekkel az értékelést ismertetni kell. Az állomány távollévő tagjainak felmérését, értékelését folyamatosan pótolni kell a következő félév első ciklusának kezdetéig, de legkésőbb a ciklus befejezéséig. Tartósan távollévők esetén az értékelés egyéni elbírálást követően mellőzhető, de a mellőzés okát a feljegyzésnek tartalmaznia kell.
- f) Az évente készülő értékelő íveket és a mellékletüket képező feladatlapokat a szolgálatparancsnok egyénenkénti gyűjtőben — az irányítása alá tartozó szolgálati csoport vonatkozásában — gyűjtse. Az így létrehozott adatbázis képezze alapját az egyén soron következő minősítésének, vagy az őt érintő bármilyen előmeneteli döntésnek.

VI. FEJEZET
KÖZVETLEN VEZETŐI ÉS SZAKBEOSZTÁST BETÖLTŐ ÁLLOMÁNY
MUNKAKÖR BETÖLTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ FELKÉSZÍTÉSEK, AZOK
ÉRTÉKELÉSE, MINŐSÍTÉSE

1) Vezetői szintek és a munkakörökhöz kapcsolódó felkészítések

147. A katasztrófavédelem szervezetében létrehozott valamennyi területi, területi jogállású és helyi szervezeti egységeinél létrehozott beosztást betöltő hivatásos állományú évente – szervezett keretek között – továbbképzésen vesz részt és legalább egy alkalommal vizsgát tesz (felmérést teljesít).

- a) Csoportos továbbképzések: a készenléti jellegű szolgálatot ellátók számára külön fejezetben részletezve.
- b) Alkalomszerű továbbképzések: a BM OKF Főigazgatója által kiadott Éves Kiképzési Terv, illetve a területi és helyi szervek illetékes vezetői által meghatározott nem rendszeresen tartandó továbbképzések.
- c) Egyéni tanulók továbbképzése: a készenléti jellegű szolgálatot ellátó irányítói beosztásúak továbbképzése külön fejezet alapján részletezve.

148. Polgári védelmi főfelügyelők szakterületi továbbképzése

- a) A továbbképzés a Belügyminisztérium alárendeltségében, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerveinél szakmai vezető beosztásban foglalkoztatott állomány szakterületi továbbképzését biztosítja. A továbbképzés szakmai végzettséget nem ad.
- b) A továbbképzésen való részvétel feltételei:
 - ba) polgári védelmi főfelügyelői beosztás,
 - bb) polgári védelmi főfelügyelők országos értekezletein való részvétel.
- c) A továbbképzés főbb témakörei:
 - ca) jogszabályi változások bemutatása,
 - cb) kockázatértékelés és kockázatbecslés aktualitásai,
 - cc) lakosságvédelem elvei, módszerei, eszközei,
 - cd) lakosságfelkészítési helyzetkép és feladatrendszer,
 - ce) a katasztrófasegély és a katasztrófa-segítségnyújtás tapasztalatai,
 - cf) helyreállításra és újjáépítésre vonatkozó ismeretek,
 - cg) köteles és önkéntes polgári védelmi szervezetek kiképzése és gyakoroltatása, működési tapasztalatok,
 - ch) önkéntes mentőszervezetekkel történő együttműködés, közös gyakorlatok.

- d) A továbbképzés szervezésének rendje:
 - da) A továbbképzés évente egy alkalommal, kettő napos felkészítés formájában, az Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség által kerül megszervezésre.
 - db) A továbbképzést az Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség által készített továbbképzési terv és tematika alapján az országos polgári védelmi főfelügyelő rendeli el.
 - dc) A továbbképzés a BM OKF kijelölt bázisán, az adott időszak sajátos jellemzőinek figyelembe vétele alapján, közvetlenül a továbbképzést megelőzően összeállított továbbképzési terv és tematika szerint kerül végrehajtásra.
 - dd) A továbbképzésen résztvevőket vizsgakötelezettség nem terheli, a továbbképzés elvégzéséről tanúsítványt kapnak. A továbbképzés ezen KSZ-ben foglalt feltételekkel tanulmányi pont szerzését teszi lehetővé.

149. Polgári védelmi főfelügyelők védelmi igazgatási továbbképzése

- a) A továbbképzés a Belügyminisztérium alárendeltségében, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerveinél szakmai vezető beosztásban foglalkoztatott állomány védelmi igazgatási továbbképzését biztosítja. A továbbképzés szakmai végzettséget nem ad.
- b) A továbbképzésen való részvétel feltételei:
 - ba) polgári védelmi főfelügyelői beosztás,
 - bb) polgári védelmi főfelügyelők országos értekezletein való részvétel.
- c) A továbbképzés főbb témakörei:
 - ca) jogszabályi változások bemutatása,
 - cb) aktuális védelmi igazgatási kérdések,
 - cc) a védelmi igazgatás rendszere,
 - cd) a kormányzati koordinációs szerv és munkaszerveinek működése, tapasztalatok feldolgozása,
 - ce) a megyei és helyi védelmi bizottságok működéséből eredő tapasztalatok feldolgozása, hasznosítása,
 - cf) a nemzeti védekezés időszakainak áttekintése.
- d) A továbbképzés szervezésének rendje:
 - da) A továbbképzés évente egy alkalommal, egy napos felkészítés formájában, az Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség által kerül megszervezésre.
 - db) A továbbképzést az Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség által készített továbbképzési terv és tematika alapján az országos polgári védelmi főfelügyelő rendeli el.
 - dc) A továbbképzés a BM OKF kijelölt bázisán, az adott időszak sajátos jellemzőinek figyelembe vétele alapján, közvetlenül a továbbképzést megelőzően összeállított továbbképzési terv és tematika szerint kerül végrehajtásra.
 - dd) A továbbképzésen résztvevőket vizsgakötelezettség nem terheli, a továbbképzés elvégzéséről tanúsítványt kapnak. A továbbképzés ezen KSZ-ben foglalt feltételekkel tanulmányi pont szerzését teszi lehetővé.

150. Polgári védelmi felügyelők szakterületi továbbképzése

- e) A továbbképzés a Belügyminisztérium alárendeltségében, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerveinél szakmai vezető beosztásban foglalkoztatott állomány szakterületi továbbképzését biztosítja. A továbbképzés szakmai végzettséget nem ad.
- f) A továbbképzésen való részvétel feltételei:
 - fa) polgári védelmi felügyelői beosztás.
- g) A továbbképzés főbb témakörei:
 - ga) a katasztrófavédelem polgári védelmi feladataival kapcsolatos aktuális kérdése,
 - gb) jogszabályi változások bemutatása,
 - gc) kockázateértékelés és kockázatbecslés aktualitásai,
 - gd) lakosságvédelem elvei, módszerei, eszközei,
 - ge) lakosságfelkészítési helyzetkép és feladatrendszer,
 - gf) a katasztrófasegély és a katasztrófa-segítségnyújtás tapasztalatai,
 - gg) helyreállításra és újjáépítésre vonatkozó ismeretek,
 - gh) köteles és önkéntes polgári védelmi szervezetek kiképzése és gyakoroltatása, működési tapasztalatok,
 - gi) önkéntes mentőszervezetekkel történő együttműködés, közös gyakorlatok.
- h) A továbbképzés szervezésének rendje:
 - ha) A továbbképzés évente egy alkalommal, egy napos felkészítés formájában, az Igazgatóságok által kerül megszervezésre.
 - hb) A továbbképzést a megyei polgári védelmi főfelügyelőség által készített továbbképzési terv és tematika alapján a megyei katasztrófavédelmi igazgató rendeli el.
 - hc) A továbbképzés az Igazgatóságok által kijelölt helyszínen, az adott időszak sajátos jellemzőinek figyelembe vétele alapján, közvetlenül a továbbképzést megelőzően összeállított továbbképzési terv és tematika szerint kerül végrehajtásra.
 - hd) A továbbképzésen résztvevőket vizsgakötelezettség nem terheli, a továbbképzés elvégzéséről tanúsítványt kapnak. A továbbképzés ezen KSZ-ben foglalt feltételekkel tanulmányi pont szerzését teszi lehetővé.

151. Kirendeltség-vezetők és hivatásos tűzoltóparancsnokságok parancsnokainak lakosságfelkészítési továbbképzése

- a) A továbbképzés a Belügyminisztérium alárendeltségében, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerveinél szakmai vezető beosztásban foglalkoztatott állomány lakosságvédelemmel kapcsolatos továbbképzését biztosítja. A továbbképzés szakmai végzettséget nem ad.
- b) A továbbképzésen való részvétel feltételei:
 - ba) kirendeltség-vezetői beosztás,
 - bb) tűzoltóparancsnoki beosztás.

- c) A továbbképzés főbb témakörei:
 - ca) aktuális lakosságfelkészítési kérdések,
 - cb) lakosságvédelem jogszabályi háttere,
 - cc) alapelvek, célok és módszerek a lakosságvédelem feladatrendszerében,
 - cd) a lakosságfelkészítés célcsoportjainak sajátos jellemzői,
 - ce) célcsoportok szerinti felkészítések követelményei és tapasztalatai,
 - cf) 3x3-as akcióterv szerinti ifjúságfelkészítés mechanizmusa.
- d) A továbbképzés szervezésének rendje:
 - da) A továbbképzés évente kettő alkalommal, a lakosságfelkészítési mentorok továbbképzéséhez igazodva, egy-egy napos felkészítés formájában, a megyei polgári védelmi főfelügyelőség által, a lakosságfelkészítési mentor közreműködésével kerül megszervezésre.
 - db) A továbbképzést a megyei polgári védelmi főfelügyelőség által készített képzési terv és tematika alapján a megyei katasztrófavédelmi igazgató rendeli el.
 - dc) A továbbképzés az Igazgatóságok által kijelölt helyszínen, az adott időszak sajátos jellemzőinek figyelembe vétele alapján, közvetlenül a továbbképzést megelőzően összeállított továbbképzési terv és tematika szerint kerül végrehajtásra.
 - dd) A továbbképzésen résztvevőket vizsgakötelezettség nem terheli, a továbbképzés elvégzéséről tanúsítványt kapnak. A továbbképzés ezen KSZ-ben foglalt feltételekkel tanulmányi pont szerzését teszi lehetővé.

152. Katasztrófavédelmi Mobil Labor (KML) továbbképzés

- a) A továbbképzés a Belügyminisztérium alárendeltségében, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervénél és területi szerveinél KML szolgáltatott ellátó állomány képzését biztosítja. A továbbképzés szakmai végzettséget nem ad.
- b) A továbbképzésen való részvétel feltételei:
 - ba) 57/2009. (X. 30.) IRM-ÖM-PTNM együttes rendelet 7. mellékletben meghatározott I. alkalmassági kategória kritériumainak megfelelése,
 - bb) katasztrófavédelmi alapismeretek tanfolyami végzettséggel, vagy szakirányú végzettséggel rendelkezik,
 - bc) KML alaptanfolyamon, vagy megújító képzésen részt vett.
- c) A továbbképzés főbb témakörei:
 - ca) Nemzeti Atomenergia Ügynökség által meghatározott új irányelvek alkalmazása,
 - cb) Európai Unió által azonosított új anyagok megismertetése,
 - cc) Új típusú felderítő gépjármű- és eszközpark használatára való kiképzés,
 - cd) KML szolgálattal kapcsolatos jogi, szakmai változások bemutatása.
- d) A továbbképzés szervezésének rendje:
 - da) A továbbképzés évente legfeljebb 2 alkalommal, 2 hetes felkészítés formájában, a Katasztrófavédelmi Oktatási Központ által, az Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség közreműködésével kerül megszervezésre.
 - db) Az Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség és a Katasztrófavédelmi Oktatási Központ által készített felterjesztés alapján, a BM OKF gazdasági főigazgató-helyettese egyetértése esetén a tanfolyam indítását a BM OKF főigazgatója rendeli el. A továbbképzés a Katasztrófavédelmi Oktatási Központban, a TN-139/2010. számú jóváhagyott Képzési Program szerint kerül végrehajtásra.

dc) A továbbképzésen résztvevőket vizsgakötelezettség terheli, amelynek keretében írásbeli (teszt) és gyakorlati (szituációs) vizsgát tesznek. a továbbképzés elvégzéséről igazolást kapnak. A továbbképzés ezen KSZ-ben foglalt feltételekkel tanulmányi pont szerzését teszi lehetővé.

153. Polgári védelmi főfelügyelőségek vis maior feladatot ellátó állományának továbbképzése

- a) A továbbképzés a Belügyminisztérium alárendeltségében, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerveinél foglalkoztatott állomány vis maior ügyekkel kapcsolatos továbbképzését biztosítja. A továbbképzés szakmai végzettséget nem ad.
- b) A továbbképzésen való részvétel feltételei:
 - ba) vis maior jogszabályok alapfokú ismerete.
- c) A továbbképzés főbb témakörei:
 - ca) a vis maior rendeltetése, célja,
 - cb) az aktuális vis maior rendelet ismertetése,
 - cc) a vis maior igények benyújtásának rendje, dokumentációja,
 - cd) együttműködési az önkormányzatokkal,
 - ce) a vis maior támogatások nyomon követése,
 - cf) vis maiorral kapcsolatos aktuális kérdések,
 - cg) az ellenőrzési feladat,
 - ch) az ebr42 rendszer működése, alkalmazása.
- d) A továbbképzés szervezésének rendje:
 - da) A továbbképzés évente egy alkalommal, egy napos felkészítés formájában, az Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség által, a Gazdasági Főigazgató-helyettesi Szervezet közreműködésével kerül megszervezésre.
 - db) A továbbképzést az Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség által készített továbbképzési terv és tematika alapján az országos polgári védelmi főfelügyelő rendeli el.
 - dc) A továbbképzés a BM OKF kijelölt bázisán, az adott időszak sajátos jellemzőinek figyelembe vétele alapján, közvetlenül a továbbképzést megelőzően összeállított továbbképzési terv és tematika szerint kerül végrehajtásra.
 - dd) A továbbképzésen résztvevőket vizsgakötelezettség nem terheli, a továbbképzés elvégzéséről tanúsítványt kapnak. A továbbképzés ezen KSZ-ben foglalt feltételekkel tanulmányi pont szerzését teszi lehetővé.

154. Lakosságfelkészítési mentorok továbbképzése

- a) A továbbképzés a Belügyminisztérium alárendeltségében, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerveinél szakmai beosztásban foglalkoztatott állomány lakosságfelkészítéssel kapcsolatos továbbképzését biztosítja. A továbbképzés szakmai végzettséget nem ad.
- b) A továbbképzésen való részvétel feltételei:
 - ba) lakosságfelkészítési mentori feladatokkal történő megbízás és helyettesítési feladatkör,
 - bb) lakosságfelkészítési továbbképzéseken történő részvétel.

- c) A továbbképzés főbb témakörei:
 - ca) aktuális lakosságfelkészítési kérdések,
 - cb) lakosságvédelem jogszabályi hátterének összefoglalása,
 - cc) a lakosságfelkészítés célcsoportjainak sajátos jellemzői a területi tapasztalatok alapján,
 - cd) célcsoportok szerinti felkészítések követelményei, a rendelkezésre álló tapasztalatok feldolgozása,
 - ce) 3x3-as akcióterv szerinti felkészítés mechanizmusa,
 - cf) pedagógus felkészítések követelményei, módszerei, lebonyolítási tapasztalatok feldolgozása,
 - cg) ifjúságfelkészítés oktatási intézménybeli, oktatási intézményen kívüli tapasztalatainak megosztása, feldolgozása,
 - ch) Nemzeti Alaptantervvel kapcsolatos lépések, eredmények, következmények összefoglalása, fejlesztési lehetőségei,
 - ci) együttműködési lehetőségek civil és állami szervezetekkel,
 - cj) katasztrófavédelmi ifjúsági versenyek előkészítése, szervezése, lebonyolítása és értékelése-fejlesztése.
- d) A továbbképzés szervezésének rendje:
 - da) A továbbképzés évente egy alkalommal, egy napos felkészítés formájában, az Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség által kerül megszervezésre.
 - db) A továbbképzést az Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség által készített továbbképzési terv és tematika alapján az országos polgári védelmi főfelügyelő rendeli el.
 - dc) A továbbképzés a BM OKF kijelölt bázisán, az adott időszak sajátos jellemzőinek figyelembe vétele alapján, közvetlenül a továbbképzést megelőzően összeállított továbbképzési terv és tematika szerint kerül végrehajtásra.
 - dd) A továbbképzésen résztvevőket vizsgakötelezettség nem terheli, a továbbképzés elvégzéséről tanúsítványt kapnak. A továbbképzés ezen KSZ-ben foglalt feltételekkel tanulmányi pont szerzését teszi lehetővé.

155. KKB Nemzeti Veszélyhelyzet-kezelési Központban ellátandó feladatokkal kapcsolatos továbbképzés

- a) A továbbképzés a Belügyminisztérium alárendeltségében, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervénél foglalkoztatott állomány, KKB NVK állományban ellátandó feladataival kapcsolatos továbbképzését biztosítja. A továbbképzés szakmai végzettséget nem ad.
- b) A továbbképzésen való részvétel feltételei:
 - ba) A KKB NVK állományába történő kijelölés.
- c) A továbbképzés főbb témakörei:
 - ca) védelmi igazgatás rendszere,
 - cb) aktuális védelmi igazgatási kérdések,
 - cc) nemzeti védekezés időszakai,
 - cd) KKB rendeltetése és működése,
 - ce) KKB NVK rendeltetése és működése,
 - cf) KKB NVK működési helyének bemutatása,
 - cg) KKB NVK-ba beosztott állomány feladata és kötelezettségei.

- d) A továbbképzés szervezésének rendje:
 - da) A továbbképzés évente kétfő alkalommal, egy-egy napos felkészítés formájában, az Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség által, a BM Védelmi Koordinációs Osztály közreműködésével kerül megszervezésre.
 - db) A védelmi igazgatásról szóló vonatkozó főigazgatói intézkedés alapján elrendeli a KKB NVK vezetője.
 - dc) A továbbképzés a BM OKF kijelölt bázisán, vagy a KKB NVK működési helyén, az adott időszak sajátos jellemzőinek figyelembe vétele alapján, közvetlenül a továbbképzést megelőzően összeállított továbbképzési terv és tematika szerint kerül végrehajtásra.
 - dd) A továbbképzésen résztvevőket írásbeli vizsgakötelezettség terheli, a továbbképzés elvégzéséről tanúsítványt kapnak. A továbbképzés ezen KSZ-ben foglalt feltételekkel tanulmányi pont szerzését teszi lehetővé.

156. ABV RIÉR továbbképzés

- a) A továbbképzés a Belügyminisztérium alárendeltségében, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervénél szakmai beosztásban foglalkoztatott kijelölt állomány, valamint a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerveinél szakmai beosztásban foglalkoztatott kijelölt állomány továbbképzését biztosítja. A továbbképzés szakmai végzettséget nem ad.
- b) A továbbképzésen való részvétel feltételei:
 - ba) CBRN alapismeretek.
- c) A továbbképzés főbb témakörei:
 - ca) térképészeti ismeretek,
 - cb) CBRN helyzetértékelés és jelentés,
 - cc) ATP 45 (D) értékelési eljárás elsajátítása,
 - cd) Magyar Honvédség szakmai szerveivel történő együttműködési módszerek.
- d) A továbbképzés szervezésének rendje:
 - da) A továbbképzés évente legalább 1 alkalommal, egy hetes felkészítés formájában, a BM OKG kezdeményezésére, a Magyar Honvédség Görgei Artúr Vegyvédelmi Információs Központ közreműködésével kerül megszervezésre.
 - db) A továbbképzést az Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség által készített képzési tematika alapján a BM OKF főigazgatója rendeli el.
 - dc) A továbbképzés a Katasztrófavédelmi Oktatási Központ péceli bázisán, a továbbképzést megelőzően összeállított képzési tematika szerint kerül végrehajtásra.
 - dd) A továbbképzésen résztvevőket írásbeli vizsgakötelezettség terheli, a továbbképzés elvégzéséről oklevelet kapnak. A továbbképzés ezen KSZ-ben foglalt feltételekkel tanulmányi pont szerzését teszi lehetővé.

157. BM OKF Főügyelet állományának radiológiai továbbképzése

- a) A továbbképzés a Belügyminisztérium alárendeltségében, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervénél vezető főügyeletes és főügyeletes beosztást betöltő állomány képzését biztosítja. A továbbképzés szakmai végzettséget nem ad.
- b) A továbbképzésen való részvétel feltételei:
 - ba) vezető főügyeletes és főügyeletes beosztás.
- c) A továbbképzés főbb témakörei:
 - ca) OSJER távmérő hálózat bemutatása,
 - cb) OSJER távmérő hálózat megjelenítő rendszere,
 - cc) szolgálati teendők riasztás esetén.
- d) A továbbképzés szervezésének rendje:
 - da) A továbbképzés évente 5 alkalommal, egy napos felkészítés formájában, a Nukleáris Baleseti Információs és Értékelő Központ által kerül megszervezésre.
 - db) A 9/2012. számú főigazgatói intézkedés alapján az országos polgári védelmi főfelügyelő rendeli el.
 - dc) A továbbképzés a BM OKF Főügyelet bázisán, továbbképzést megelőzően összeállított képzési tematika szerint kerül végrehajtásra.
 - dd) A továbbképzésen résztvevőket vizsgakötelezettség nem terheli, a továbbképzés elvégzéséről igazolást kapnak. A továbbképzés ezen KSZ-ben foglalt feltételekkel tanulmányi pont szerzését teszi lehetővé.

158. Területi szintű védelmi igazgatási továbbképzés

- a) A továbbképzés a Belügyminisztérium alárendeltségében, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerveinél védekezés irányítására, valamint a helyi védelmi bizottságok elnökhelyettesi feladataira kijelölt állomány védelmi igazgatási továbbképzését biztosítja. A továbbképzés szakmai végzettséget nem ad.
- b) A továbbképzésen való részvétel feltételei:
 - ba) HVB elnök-helyettesi feladatok ellátására kijelölt állomány,
 - bb) veszélyhelyzetben a védekezés irányításának átvételére kijelölt állomány.
- c) A továbbképzés főbb témakörei:
 - ca) jogszabályi változások bemutatása,
 - cb) aktuális védelmi igazgatási kérdések,
 - cc) a védelmi igazgatás rendszere,
 - cd) a kormányzati koordinációs szerv és munkaszerveinek működése, tapasztalatok feldolgozása,
 - ce) A megyei és helyi védelmi bizottságok működéséből eredő tapasztalatok feldolgozása, hasznosítása,
 - cf) A nemzeti védekezés időszakainak áttekintése.
 - cg) települések katasztrófavédelmi besorolása,
 - ch) lakosságvédelem,
 - ci) a katasztrófasegély és a katasztrófa-segítségnyújtás,
 - cj) helyreállításra és újjáépítésre vonatkozó ismeretek,
 - ck) köteles és önkéntes polgári védelmi szervezetek védekezésbe történő bevonása,
 - cl) önkéntes mentőszervezetek védekezésbe történő bevonása.

- d) A továbbképzés szervezésének rendje:
- da) A továbbképzés évente egy alkalommal, egy napos felkészítés formájában, az Igazgatóságok által kerül megszervezésre.
 - db) A továbbképzést a megyei polgári védelmi főfelügyelőség által készített továbbképzési terv és tematika alapján a megyei katasztrófavédelmi igazgató rendeli el.
 - dc) A továbbképzés az Igazgatóságok által kijelölt helyszínen, az adott időszak sajátos jellemzőinek figyelembe vétele alapján, közvetlenül a továbbképzést megelőzően összeállított továbbképzési terv és tematika szerint kerül végrehajtásra.
 - dd) A továbbképzésen résztvevőket vizsgakötelezettség nem terheli, a továbbképzés elvégzéséről tanúsítványt kapnak. A továbbképzés ezen KSZ-ben foglalt feltételekkel tanulmányi pont szerzését teszi lehetővé.

2) Értékelés

159. A továbbképzés a szervező által meghatározott – a továbbképzés anyagát, valamint a hivatásos szolgálat ellátásával kapcsolatos ismereteket magában foglaló – felméréssel zárul. A felméréseket minden esetben értékelni kell, az értékelést, minősítést, a berendelték körének kijelölését és regisztrációját, valamint az eredmények gyűjtését a továbbképzésért felelős szervezet vezetője vagy az általa megbízott személy végzi.
160. A felmérést írásban, lehetőleg teszt jellegű feladatlapok alkalmazásával kell végrehajtani. Az értékelés egységesítése érdekében a különböző szintek központilag kerülnek meghatározásra, ezek:
- a) 60 % alatt —→ nem megfelelt
 - b) 61-70 %-ig —→ megfelelt
 - c) 71-80 %-ig —→ jól megfelelt
 - d) 80 % felett —→ kiválóan megfelelt
161. A hivatásos katasztrófavédelem helyi szervei esetében a különböző beosztások továbbképzésének szervezését a kirendeltség-vezetők koordinálják, intézkednek azok végrehajtásáról, engedélyezik a továbbképzés tematikáját, végzik a szükséges dokumentálást.
162. A hivatásos katasztrófavédelem helyi szervezetei esetében nem kell külön továbbképzést szervezni a készenléti jellegű szolgálatot ellátó hivatásos tűzoltói állomány beosztottai számára, ők a KSZ rájuk vonatkozó része által meghatározottak szerint teljesítik ez irányú kötelezettségüket. A készenléti jellegű szolgálatot ellátó hivatásos tűzoltók közül a szolgálatparancsnokok és a rajparancsnokok területileg, vagy helyileg szervezett továbbképzéseken vesznek részt.
163. A hivatásos katasztrófavédelem területi vagy területi jogállású szervezeti egységeinek igazgatói továbbképzéseket szerveznek a területi szervek hivatásos állományú tagjai és az irányításuk alá tartozó kirendeltség-vezetők számára, végzik azok vizsgáztatását és intézkednek a szükséges dokumentációk elkészítésére, gyűjtésére.
164. A területi szervek vezetői – a kirendeltség-vezetők javaslata alapján – a szolgálatparancsnokok és/vagy rajparancsnokok továbbképzését területi szinten megszervezhetik, ez esetben a szervezési és vizsgáztatási jogok tekintetében a területi, míg a dokumentálással kapcsolatos feladatokat illetően a helyi szervezeti egységek az illetékesek, illetve kötelezettek.

165. A továbbképzéseket a szervezeti egységek évente előre tervezik, a végrehajtásuk dokumentálást, visszakereshetően az ellenőrzők számára hozzáférhetően megőrzik, minimálisan 10 évre visszamenőlegesen.
166. A továbbképzésben részt vettek vizsgáit, a továbbképzést szervező koordinálja.
167. Minden továbbképzésre kötelezett évente vizsgát tesz. A továbbképzésről igazoltan távollevők és a „nem megfelelt” minősítést elérők, – a továbbképzés tartalmának megismerését követően, – a szervező által meghatározott keretek között pótló vizsgát tesznek.
168. Azok, akik az adott továbbképzési év folyamán önhibájukból legalább „megfelelt”-re minősített vizsgát elérni nem tudnak, eredeti beosztásukat csak a szakmai alkalmasságukra irányuló vizsgálatot követő elöljárói döntés alapján tölthetik be a továbbiakban. Az ez irányú vizsgálatok tényét a soron következő minősítések vagy a szakmai előmenetelt érintő döntések esetében figyelembe kell venni.
169. Az értékelést követően a kirendeltség-vezető a számonkérések eredményét jelentésben felterjeszti az Igazgatóságra.
170. A fentebb meghatározott feladatokon túl az alábbi beosztást betöltők számára évente gyakorlati, illetve gyakorlathoz kötődő felkészítést és vizsgát kell szervezni.

Megnevezés	Kiképzési feladat	Felkészítés formája	Értékelés
Hivatásos Tűzoltóparancsnokság Parancsnoka	Tűzoltási Műszaki Mentési Terv elkészítése, gyakorlati végrehajtás irányítása	Elméleti kidolgozó munka gyakorlattal kombinálva	Megyei Tűzoltósági főfelügyelő által meghatározott kiinduló adatok alapján és értékelésében
Hivatásos Tűzoltóparancsnokság Szolgálatparancsnok (rajparancsnok)	Tűzoltás és műszaki mentési szituációs gyakorlat levezetése	Gyakorlat	Kirendeltség tűzoltósági felügyelője által meghatározott helyzetbeállítás alapján és értékelésében
Szerparancsnok	Komplex szerelési gyakorlat levezetése	Gyakorlat	Hivatásos Tűzoltóparancsnok által meghatározott feladatok és értékelése alapján
Katasztrófavédelmi irodavezető	Veszély elhárítási terv elkészítése és gyakorlati végrehajtás modellezése	Elméleti kidolgozó munka gyakorlattal kombinálva	Megyei Polgári Védelmi főfelügyelő által meghatározott kiinduló adatok alapján és értékelésében
Műszaki biztonsági tiszt	Kárhelyszín felmérés, beavatkozó állomány nyilvántartása, jelentéskészítése	Tűzoltás és műszaki mentési szituációs gyakorlat levezetéséhez kapcsolódva	Kirendeltség tűzoltósági felügyelője által meghatározott helyzetbeállítás alapján és értékelésében

171. A felsorolt gyakorlatok tervezése, szervezése és az eredmények nyilvántartása a kirendeltség-vezető feladata.
172. A „nem megfelelt” minősítés esetén az eljárás a továbbképzés értékelésének megfelelően történik.

VII. FEJEZET

GÉPJÁRMŰ VEZETÉS-TECHNIKAI KIKÉPZÉS RENDSZERE, TANFOLYAMOK ÉRTÉKELÉSE

1) Célja

173. A szolgálati gépjárművet vezetők ismereteinek fejlesztése, a közúti közlekedés biztonságának javítása, a szolgálati járművek részvételével bekövetkező közúti balesetek megelőzése, a követelményrendszer szerint megszerezhető gépjármű-vezetési jogosultságok meghatározásának, azok korlátozásának, visszavonásának egységes szabályozása.

2) A gépjárműveket vezetők képzésének, továbbképzésének szabályai

174. Képzési kategóriái:

- a) alapszintű: a szolgálati gépjárművek vezetésére felkészítő 10 tanórás képzés, amely az ügyintézői igazolvány kiállításához szükséges képzési követelmény;
- b) emeltszintű: a megkülönböztető jelzést használó szolgálati gépjármű vezetésére felkészítő 40 tanórás képzés;
 - ba) Két további kategóriára bontható a képzési követelmény teljesítése.
 - Megkülönböztető jelzést használó, 3,5 t maximális össztömeget meg nem haladó járművek vezetéséhez szükséges gépjármű-vezetéstechikai képzés, 16 és 40 tanórában.
 - Megkülönböztető jelzés használó, 3,5 t maximális össztömeget meghaladó járművek vezetéséhez szükséges gépjármű-vezetéstechikai képzés, 16 és 40 tanórában.
- c) speciális: az érintett szervek igényei alapján, egyes sajátos beosztások betöltéséhez egyedi tematika alapján végrehajtott képzés;
- d) a kiegészítő képzés: az érintett szervek igényei alapján, illetve egyéb jogszabályokban foglaltak szerint;
- e) oktatói: az alapszintű képzés oktatói feladatainak ellátására felkészítő 160 tanórás képzés;
- f) vezetőoktatói: az oktatók emeltszintű 40 tanórás képzése.

175. A képzésben való részvétel feltételei képzési kategóriánként:

- a) alapszintű: érvényes vezetői engedély, legalább 1. egészségi alkalmassági csoportba való besorolás;
- b) emeltszintű: érvényes - nem kezdő - vezetői engedély, alapszintű gépjárművezetői képzésben részt vett, a követelményeknek megfelelt és azt követően legalább 6 hónap vezetési gyakorlatot szerzett, 2. egészségi alkalmassági csoportba való besorolás, pszichológiai alkalmasság (BM OKF, ORFK RSZKK, vagy NKH által kiállított, érvényes igazolás). A megkülönböztető jelzést használó szolgálati gépjármű vezetője ötévente köteles 16 tanórás időszakos továbbképzésen részt venni.

- c) speciális: érvényes vezetői engedély, az emeltszintű gépjárművezetői képzésben részt vett, a követelményeknek megfelelt és azt követően legalább 6 hónap vezetési gyakorlatot szerzett, 2. egészségi alkalmassági csoportba való besorolás, pszichológiai alkalmasság;
- d) kiegészítő képzés: a képzések gyűjtő kategóriája, ide tartoznak a személygépjárművek, tehergépjárművek vonatkozásában terepvezetési ismeretek, típusismereti és speciális vezetéstechnikai gyakorlatok végrehajtása, valamint azok számára vonatkozó képzések, akik vezetői engedélye visszavonásra került, vagy súlyos sérüléssel, jelentős anyagi kárral járó saját hibás balesetet okozott szolgálati gépjárművel; az ügyintézői igazolvánnyal rendelkezők kötelezők évente ismétlődő képzése;
- e) oktatói: érvényes - nem kezdő - vezetői engedély, legalább az alapszintű gépjárművezetői képzésben részt vett, a követelményeknek megfelelt, 2. egészségi alkalmassági csoportba való besorolás, pszichológiai alkalmasság;
- f) vezetőoktatói: érvényes vezetői engedély, oktatói képzésben részt vett, a követelményeknek megfelelt, legalább 6 hónapos oktatói gyakorlatot szerzett, 2. egészségi alkalmassági csoportba való besorolás, pszichológiai alkalmasság.

176. A képzés záró követelményei kategóriánként:

- a) alapszintű: a tematika elméleti tananyagának számonkérése írásban, valamint a tematika gyakorlati tananyaga alapján összeállított tanpálya teljesítése meghatározott szintidőn belül;
- b) emeltszintű: a tematika elméleti tananyagának számonkérése írásban, valamint a tematika gyakorlati tananyaga alapján összeállított vizsgafeladatok (közúti, tanpálya) megoldása;
- c) speciális: a tematika elméleti tananyagának számonkérése írásban, valamint a tematika gyakorlati tananyaga alapján összeállított vizsgafeladatok (közúti, tanpálya) megoldása;
- d) a kiegészítő képzés: a tematika gyakorlati tananyaga alapján összeállított vizsgafeladatok (közúti, tanpálya) megoldása;
- e) oktatói: a tematika elméleti tananyagának számonkérése írásban, tanítási gyakorlati feladat megoldása, a tematika gyakorlati tananyaga alapján összeállított vizsgafeladatok (közúti, tanpálya) teljesítése;
- f) vezetőoktatói: a tematika elméleti tananyagának számonkérése írásban, tanítási gyakorlati feladat megoldása, a tematika gyakorlati tananyaga alapján összeállított vizsgafeladatok (közúti, tanpálya) teljesítése.

3) Értékelés

177. Amennyiben a tematika, vagy képzési program által megfogalmazott követelményeket teljesítette „Megfelelt”, amennyiben nem, akkor „Nem megfelelt” minősítést kell a képzési okmányokban szerepeltetni. Azon képzési formák esetében, ahol követelményszint nem került megfogalmazásra, ott a tanfolyamon történő részvétel, vagy az oktatók, trénerek által kiállított szöveges jellemzés az értékelés alapja.

4) Általános szabályzók

178. A képzési tematikák, programok kidolgozását, a kiegészítő képzést, az oktatók és - igény szerint - a speciális beosztást betöltő személyek képzését, továbbképzését, a képzés országos koordinációját, az emeltszintű és speciális képzések felügyeletét és az ezeket végrehajtó vizsgabiztosok kijelölését, valamint a képzések szakmai irányítását a BM OKF Humán Szolgálat oktatási szakterülete végzi.

179. A szolgálati gépjárművet vezetők alapszintű képzését oktatói képesítéssel rendelkező személy végezheti. Az alapszintű képzés vezetését, felügyeletét, illetve a vizsgáztatást, valamint emeltszintű tanfolyam képzési feladatait és a hallgatók vizsgáztatását vezetőoktatói képesítéssel rendelkező személy végezheti.
180. Az oktatók és vezetőoktatók számára kötelező, évenként 24 tanórás továbbképzésen részt venni, valamint ezen felül igazoltan 40 tanóra vezetéstechnikai képzési idő szükséges, a képzési jogosultság meghosszabbításához. Az oktatói névjegyzéket a BM OKF Humán Szolgálat oktatási szakterülete készíti el és aktualizálja minden évben. Az előzőekben meghatározott igazolásokat parancsnoki úton, el kell juttatni legkésőbb december 15.-éig. A BM OKF Humán Szolgálat részére. Gépjármű-vezetéstechnikai oktatói tevékenységet csak a névjegyzékben szereplő személyek láthatnak el.
181. Az oktatásra, képzésre szolgálatteljesítési időben kerülhet sor. A képzés (továbbképzés) eredményes teljesítéséről az érintett részére a vizsgát követően jelen KSZ 9. sz. mellékletben szereplő igazolást kell kiadni, amelynek másodpéldánya az érintett személyi anyagába kerüljön lefűzésre. Az előírt követelményeket nem teljesítők utóvizsgára bocsátása az engedélyező vezető engedélye alapján lehetséges.
182. A vezetéstechnikai képzések saját erőből, illetve a Rendőrség országos és területi hatáskörű szerveivel együttműködve kell megvalósítani. A képzések engedélyezését, elrendelését a BM OKF Humán Szolgálat oktatási szakterületén keresztül a Főigazgató gyakorolja.

VIII. FEJEZET

SZAKTERÜLETI GYAKORLATOK RENDSZERE, ÉRTÉKELÉSE, A RÉSZTVEVŐK MINŐSÍTÉSE

1) A polgári védelmi szakterület gyakorlatainak rendszere, szervezése

183. Tervezés, szervezés, előkészítés és lebonyolítás szintje

- a) központi – az Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség által készített levezetési terv alapján elrendeli a BM OKF főigazgatója.
- b) területi – a BM OKF országos polgári védelmi főfelügyelő jóváhagyását követően, az Igazgatóságok által készített levezetési terv alapján az Igazgató rendeli el.
- c) helyi – a kirendeltség által készített levezetési terv alapján az Igazgató rendeli el.

184. A gyakorlatok végrehajtásának tervezése minden szinten az éves munka és költségvetési terv figyelembevételével zajlik.

185. A gyakorlat típusa

- a) Törzsvezetési gyakorlat – előre kidolgozott scenárió alapján, elméleti szinten végrehajtásra kerülő gyakorlat típus.
 - aa) A gyakorlaton alapvetően a központi és a területi veszélyhelyzet-kezelési központok állománya, egyéb utasítás esetén további meghívottak vesznek részt.
 - ab) Amennyiben a törzsvezetési gyakorlat polgári védelmi kötelezettség alatt álló személyt is érint, e személyek gyakorlatba történő bevonásához a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének hozzájárulása is szükséges
 - ac) A gyakorlat fő célja a veszélyhelyzet kezelési képesség fejlesztése, a rendelkezésre álló erők-eszközök csoportosíthatóságának vizsgálata, valamint a védelmi igazgatási célú infokommunikációs eszközök alkalmazásának gyakoroltatása. A gyakorlat értékelése a gyakorlat részleteit meghatározó, közvetlenül a gyakorlat elrendelése előtt készített Felkészítési, Levezetési és Értékelés Terv alapján zajlik.
- b) Komplex gyakorlat – előre kidolgozott scenárió alapján, valós mozzanatok végrehajtását begyakorló gyakorlat típus.
 - ba) A gyakorlaton az előre meghatározott állomány és a meghívott szervezetek, egyéb utasítás esetén további meghívottak vesznek részt. A gyakorlat fő célja a veszélyhelyzet kezelési képesség fejlesztése, az erők-eszközök átcsoportosításának begyakorlása, az átcsoportosítások valós lehetőségeinek vizsgálata, a feladatok időbeli megvalósíthatóságának vizsgálata, valamint a védelmi igazgatási célú infokommunikációs eszközök alkalmazásának gyakoroltatása.
 - bb) A gyakorlat végrehajtásakor munkatérkép készül, amely a helyzet folyamatos változásait egységes jelkulcs alapján, valamint szöveges és táblázatos formában tartalmazza.
 - bc) A gyakorlat értékelése a gyakorlat részleteit meghatározó, közvetlenül a gyakorlat elrendelése előtt készített Felkészítési, Levezetési és Értékelés Terv alapján zajlik.

- c) Kommunikációs gyakorlat – előre kidolgozott alaphelyzettel kapcsolatos információk megosztását és az eseménnyel kapcsolatos folyamatos kommunikáció fenntartását begyakoroló gyakorlat típus.
 - ca) A gyakorlaton az előre meghatározott állomány és a meghívott (közszolgálati, kereskedelmi) média képviselői, egyéb utasítás esetén további meghívottak vesznek részt.
 - cb) A gyakorlat fő célja a veszélyhelyzeti kommunikációs képesség fejlesztése, a működőképesség, a technikai eszközök állapotának, valamint a reagáló képesség ellenőrzése.
 - cc) A kommunikációs gyakorlatok speciális fajtája a lakosság tájékoztatási gyakorlat, amelyet komplex gyakorlat részelemeként kerül végrehajtásra, tervezése és előkészítése során a lakosság előzetes tájékoztatására, felkészítésre intézkedni szükséges.
 - cd) A gyakorlat értékelése a gyakorlat részleteit meghatározó, közvetlenül a gyakorlat elrendelése előtt készített Felkészítési, Levezetési és Értékelés Terv alapján zajlik.
- d) Ellenőrző gyakorlat – a polgári védelmi szervezetek részére tartandó, az alkalmazhatóságra irányuló gyakorlat típus.
 - da) A gyakorlatot a területi polgári védelmi szervezetek részére a megyei védelmi bizottság elnöke, a települési polgári védelmi szervek részére a polgármester rendeli el. Ellenőrző gyakorlatot a belügyminiszter is elrendelhet. A gyakorlat fő célja a polgári védelmi szervezetek riaszthatóságának és alkalmazásra való felkészültségének vizsgálata, feladatmegoldó és együttműködési képesség gyakoroltatása.
 - db) A gyakorlat tapasztalatairól a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve jelentést készít, amelyet megküld BM OKF Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség, valamint az illetékes megyei védelmi bizottság elnökének is.
- e) Mozdósítási gyakorlat – a polgári védelmi szervezetek mozdósítási készenlétbe helyezésére irányuló gyakorlat típus.
 - ea) Részletes követelményeit a vonatkozó OKF Főigazgatói intézkedések szabályozzák.
- f) Szakfeladat ellátására irányuló gyakorlat – a polgári védelmi szakterület feladatrendszerébe tartozó tevékenységek alkalomszerű gyakoroltatására irányuló gyakorlat típus.
 - fa) A gyakorlaton az előre meghatározott állomány és a meghívott szervezetek, egyéb utasítás esetén további meghívottak vesznek részt. A gyakorlat fő célja a levezetési tervben meghatározott szakfeladat(ok) végrehajtásának vizsgálata, feladatmegoldó és együttműködési képesség gyakoroltatása, a rendelkezésre álló erők-eszközök rendeltetésszerű működésének ellenőrzése.
 - fb) A gyakorlat értékelése a gyakorlat részleteit meghatározó, közvetlenül a gyakorlat elrendelése előtt készített Felkészítési, Levezetési és Értékelés Terv alapján zajlik.

186. Résztevők köre:

- a) Hivatásos katasztrófavédelmi szerv állománya (központi, területi, helyi szintek)
- b) Védelmi igazgatás szervei (megyei, fővárosi és helyi védelmi bizottságok)
- c) Központi és területi veszélyhelyzet-kezelési központok tagjai
- d) Külső résztvevők (meghívás szerint):
 - da) Államigazgatási szervek (központi, területi szintek)
 - db) Médiaszolgáltatók
 - dc) Önkormányzatok
 - dd) Köteles és önkéntes polgári védelmi szervezetek
 - de) Önkéntes mentőszervezetek
 - df) Civil szervezetek

187. A gyakorlatok okmányai

- a) Felkészítési, levezetési és értékelési terv
 - aa) Részletesen tartalmazza a beállított helyzetet, a károsító hatásokat, a lakosságot érintő információkat, a védekezésbe bevont erőket, eszközöket és védelmi infrastruktúrát, a tervezett feladatokat és a végrehajtási (logisztikai, pénzügyi, személyi) feltételeket.
 - ab) Összefoglalja az egyes lakosságvédelmi intézkedéseket, kárelhárítási feladatokat, amelyek szervezetileg és időben (esetleg térben) jól elkülöníthető mozzanatokban csoportosíthatók. A beállított helyzet szcenárióját szövegesen és térképes mellékletekkel szükséges elkészíteni.
- b) Műveleti napló
 - ba) A gyakorlat során annak vezetője által hozott intézkedések Műveleti Naplóban kerülnek rögzítésre. A Műveleti Naplót úgy kell vezetni, hogy abból egyértelműen azonosítható legyen a kiadott intézkedés vagy keletkezett információ ideje, címzettje, tartalma. A Műveleti Napló biztosítja a gyakorlat, eseménysor későbbi rekonstruálását.
- c) Forgatókönyv
 - ca) A forgatókönyv részletesen, lépésről lépésre tartalmazza a gyakorlat tervezett végrehajtását. A forgatókönyv fő része a táblázat, amely az időtagok megadásával a gyakorlat kezdetét, tervezett befejezését és a gyakorlat legfontosabb eseményeit tartalmazza.
- d) Kommunikációs lista
 - da) Összefoglalja a gyakorlat során alkalmazandó kapcsolattartási pontokat és a használandó fő- és tartalék kommunikációs eszközöket.

188. A felkészítő foglalkozás

- a) A gyakorlatra történő felkészülés keretében a résztvevőkkel ismertetésre kerül a gyakorlat:
 - aa) célja, tartalma,
 - ab) időpontja, helye,
 - ac) típusa, módszere,
 - ad) vezetője és a résztvevők köre,
 - ae) feltételezett helyzete,
 - af) főbb mozzanatai és időbeosztása,
 - ag) logisztikai biztosításának rendje,
 - ah) résztvevő állományának feladata.

189. Külső védelmi terv gyakorlat

- a) A külső védelmi terv fogalma a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 3. § 13. pontja alapján: a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem környezetében élő lakosság mentése, az anyagi javakban, a környezetben bekövetkező károk enyhítése érdekében a végrehajtandó rendszabályok bevezetésére, a végrehajtó szervezetre, a vezetésre, az adatszolgáltatásra vonatkozó terv, amely a települési veszélyelhárítási terv része.
- b) Külső védelmi terv célja: olyan intézkedések bevezetése, amellyel a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem környezetében élő lakosság mentése, az anyagi javakban, a környezetben bekövetkező károk enyhítése végrehajtható.
- c) A külső védelmi tervet a területileg illetékes Igazgatóság készíti el az érintett település polgármesterének közreműködésével. A külső védelmi tervet a hatóság egyetértését követően a védelmi bizottság elnöke hagyja jóvá. Az elfogadott külső védelmi terv eredeti példányával az érintett település polgármestere, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve, a megyei (fővárosi) védelmi bizottság elnöke, és a hatóság rendelkezik.
- d) A területileg illetékes Igazgatóság – az illetékes polgármesterrel együttműködve – a külső védelmi tervben foglaltak megvalósíthatóságát rendszeresen ellenőrzi. Ennek érdekében évente folytat le olyan gyakorlatot, ahol a tervben megjelölt szervezetek valamely részét (részleges gyakorlat), valamint háromévente olyan gyakorlatot, ahol a tervben megjelölt szervezetek egészét gyakoroltatja (komplex gyakorlat).
- e) A gyakorlattervet és a gyakorlat tematikáját a területileg illetékes Igazgatóság szervezi, azt az igazgató hagyja jóvá.
- f) A külső védelmi terv gyakorlatok esetében a külső védelmi tervekben megjelölt tűzoltóságoknak, valamint polgári védelmi szervezeteknek az ott meghatározott feladataikat kell a beavatkozó állománnyal megismertetni és gyakoroltatni.
- g) A részleges és a komplex külső védelmi terv gyakorlatot a területileg illetékes Igazgatóság igazgatója, vagy az általa kijelölt személy értékeli és minősíti.

- h) A külső védelmi terv gyakorlat minősítése a 17. és 18. számú mellékletben megadott szempontok és szabályok alapján történik. A külső védelmi terv gyakorlat minősítése lehet:
 - ha) megfelelt,
 - hb) nem megfelelt.
- i) A kiértékelésről szóló jelentést a területileg illetékes Igazgatóság igazgatója megküldi a BM OKF Országos Iparbiztonsági Főfelügyelőségnek.
- j) A külső védelmi tervet legalább háromévente a biztonsági jelentés, biztonsági elemzés vagy súlyos káresemény elhárítási terv, hatóság által történő elfogadását követően felül kell vizsgálni és szükség szerint módosítani.
- k) A külső védelmi terv jelentős módosításának tekintendő, ha a meglévő külső védelmi tervben szerepeltetett adatokhoz képest:
 - ka) a feltételezett veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetet új, vagy a lehetséges következmények esetében jelentősen eltérő mennyiségű veszélyes anyag okozza,
 - kb) a halálos vagy személyi sérüléseket okozó feltételezett veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset lehetséges következményei által veszélyeztetett terület mérete jelentősen változik,
 - kc) a veszélyes anyagokkal foglalkozó vagy a küszöbérték alatti üzem környezetében a lehetséges veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset következményei által veszélyeztetett területen a következő jelentős változások történtek:
 - új, tömegtartózkodásra szolgáló építmény vagy helyiség létesült,
 - a közlekedést érintően új, nagy forgalmú főút, vagy vasútvonal épült
 - a veszélyeztetett terület által érintett lakosság létszáma számottevően változott.
- l) A külső védelmi tervben végrehajtott módosítást a területileg illetékes Igazgatóságnak jegyzőkönyvben kell rögzíteni, és a jegyzőkönyvet a hatóságnak egyetértés céljából haladéktalanul meg kell küldeni.
- m) A külső védelmi terv jelentős módosítása esetén a lakossági tájékoztató kiadványt is módosítani szükséges és azt jóváhagyás céljából fel kell terjeszteni a hatóság részére.

2) A Hivatásos Tűzoltó Parancsnokságok (továbbiakban: HTP) részére tartandó szakterületi gyakorlatok rendszere, szervezése

- 190. A HTP-k a mentő-tűzvédelmi feladataik biztonságos és hatékony végrehajtása, valamint az állomány szerelési készségének szinten tartása és fejlesztése érdekében ezen intézkedésben meghatározott gyakorisággal gyakorlatokat kell tartaniuk.
- 191. A gyakorlatok sikeres végrehajtása érdekében a 15. számú melléklet szerint a 205. pont e-i alpontban szereplő gyakorlatokról éves gyakorlattervet kell készíteni a 19. és 20. számú melléklet felhasználásával.
- 192. Az éves gyakorlatterv elkészítéséért a tűzoltóság parancsnoka a felelős, az egyes gyakorlatok részletes tervét a tűzoltóság parancsnoka hagyja jóvá.
- 193. A tűzoltóság az éves gyakorlattervét – 2012. júliustól – minden év november 30-ig feltölti a KAP-online rendszerre.

194. A tűzoltóság az éves gyakorlattervét minden év december 1-ig köteles írásban felterjeszteni jóváhagyás céljából az Igazgatóságra.
195. Az Igazgatóságok az összesített éves gyakorlattervet minden év december 15-ig kötelesek a 13. számú melléklet a szereplő előlappal felterjeszteni a BM OKF Tűzoltósági Főosztályra.
196. A BM OKF Tűzoltósági Főosztálya az Igazgatóságok által felterjesztett éves gyakorlatterveket összesíti és a 14. számú mellékletben szereplő előlappal jóváhagyás céljából felterjeszti a BM OKF Tűzoltósági Főfelügyelőjének.
197. Az éves gyakorlatterv tartalmazza a gyakorlat helyét (létesítmény neve, címe), típusát és pontos idejét (naptári nap, óra, perc).
198. A tűzoltóságok az 205. pont e-i) alpontban szereplő gyakorlatokat érintő változásokról legalább a változást megelőzően három nappal – amennyiben a változásról a gyakorlat tervezett időpontjától számított kevesebb, mint három napon belül szereznek tudomást, azonnal szóban, majd – írásban jelentést tesznek az Igazgatóságok felé. A jelentéssel párhuzamosan a változtatást végrehajtják a KAP-online rendszerre feltöltött adatokon is. A gyakorlatokat érintő változásokról szóló jelentéseket az Igazgatóság azonnal jelenti a BM OKF Tűzoltósági Főfelügyelőség felé.
199. A gyakorlatok megszervezésért, lebonyolításáért, az állomány részvételéért a munka- és környezetvédelmi előírások betartásáért a szervező igazgató/parancsnok a felelős.
200. A gyakorlatok során a vezetői és a végrehajtó állománynak az elméletben elsajátított ismeretanyagot kell begyakorolnia. A gyakorlatokat úgy kell tervezni és végrehajtani, hogy azok során az állomány megfelelő ismeretet, jártasságot, illetőleg készséget szerezzen. A gyakorlatok tervezésénél, végrehajtásánál a tüzesetek és műszaki mentések tapasztalatait is hasznosítani kell.
201. A veszélyes anyagok jelenlétében történő beavatkozásokra való felkészülés céljából szervezett gyakorlatokat az ellenőrző gyakorlat szintjétől lehetőség szerint a területileg illetékes Katasztrófavédelmi Mobil Labor (a továbbiakban együtt: KML) bevonásával kell megszervezni.
202. A gyakorlatok célja a HTP állományára vonatkozóan:
- a) az elméleti képzésen elsajátított ismeretek begyakoroltatása, kiegészítése;
 - b) a szerelési készség fejlesztése;
 - c) a kisgépek, speciális műszerek és védőfelszerelések, valamint a különböző járműtechnikák működtetésének, kezelésének gyakorlása;
 - d) a működési területen nyilvántartásba vett, Tűzoltási Műszaki Mentési Tervvel (a továbbiakban: TMMT) rendelkező létesítmények dokumentációiban foglaltak megismerése;
 - e) a határozott, magabiztos, magas fokon szervezett beavatkozásra való felkészítés;
 - f) a tüzeseteknél és műszaki mentéseknél előforduló rendkívüli körülmények közötti (füst, égéstermék, mérgező gőzök-gázok, hősugárzás stb.) feladatellátás szimulálása;
 - g) a szervező és irányító parancsnoki állomány gyakorlatszerzése a társszervekkel való együttműködés, közös beavatkozás begyakorlása, valamint a magasabb szintű irányítás különböző formáiban.

203. A gyakorlatok fajtái:
- a) vezetési gyakorlat;
 - b) szerelési gyakorlat;
 - c) tűzoltótechnika kezelői gyakorlat;
 - d) helyismereti gyakorlat;
 - e) szituációs begyakorló gyakorlat;
 - f) ellenőrző gyakorlat;
 - g) vezetési törzsgyakorlat;
 - h) tűzoltási gyakorlat;
 - i) katasztrófa-felszámolási együttműködési gyakorlat;
204. Azon gyakorlatok esetében, amelyeken tűzgyújtás is történik, a gyakorlattervet a környezetvédelmi hatósággal egyeztetni, illetve engedélyeztetni szükséges a hatályos környezetvédelmi jogszabályok alapján.
205. A gyakorlatok végrehajtását az irányító parancsnok folyamatosan ellenőrizze, aminek a tényét, valamint az ellenőrzés tapasztalatait dokumentálni kell.
206. A gyakorlatok a létesítmény termelését, munkáját csak a szükséges mértékig és ideig akadályozhatják.
207. A gyakorlat rádióforgalma a tűzoltás és műszaki mentés rádióforgalmát nem zavarhatja, nem befolyásolhatja. A gyakorlat befejezése után, illetve a tűzoltási gyakorlat megkezdése előtt, a vízforrások üzemképességéről és az egyéb oltóanyagok elérhetőségéről meg kell győződni.
208. A gyakorlatvezető, vagy a gyakorlat ellenőrzője a gyakorlatot köteles leállítani, ha
- a) a végrehajtók nem a kapott utasításnak megfelelően avatkoztak be;
 - b) a végrehajtók a gyakorlat alkalmával olyan hibát követnek el, ami a valóságos esetben élet-, tűz- vagy robbanásvesztélyt okozna;
 - c) a gyakorlat végrehajtása közben baleset történt,
 - d) a résztvevő rajokat, KML-t, káreseményhez (tűzoltás, műszaki mentés) riasztják.
209. A leállított gyakorlatot maximum egy hónapon belül meg kell ismételni. Az ismételt gyakorlatot
- a) amennyiben a HTP szervezte, az Igazgatóság tűzoltósági főfelügyelőségéről kijelölt személynek;
 - b) amennyiben az Igazgatóság szervezte, a BM OKF Országos Tűzoltósági Főfelügyelőségről kijelölt személynek kötelessége ellenőrizni.
210. A gyakorlatokat a befejezésük után a helyszínen szóban értékelni kell a beosztásoknak megfelelő differenciálással. Írásban kell értékelni a gyakorlatot, ha annak tapasztalatai feladatok meghatározását igénylik. A gyakorlat írásos értékelését, megállapításait csatolni kell a gyakorlattervhez.

211. Az értékelés a 205. pont e), f), g), i) alpontjai vonatkozásában terjedjen ki
- a) a riasztási fokozat(ok) megválasztására;
 - b) a vonulásra;
 - c) a felderítésre;
 - d) a tűzoltásra, műszaki mentésre, szükség szerint annak részfeladataira;
 - e) az irányítás szervezésére;
 - f) az oltóanyag biztosítására;
 - g) a külső és a belső hírforgalomra;
 - h) a beosztottak magatartására, aktivitására, szerelési tevékenységére;
 - i) beavatkozáshoz kapcsolódó egyéb feladatok végrehajtására;
 - j) a baleseti és munkavédelmi előírások betartására;
 - k) a kapcsolatos tervek szakszerűségére és hatékonyságára.
212. A gyakorlat minősítése lehet:
- a) Megfelelt
 - b) Nem megfelelt
213. Az irányításban feladatot teljesítő vezetők munkáját is személy szerint kell értékelni.
214. Ha a raj, a szolgálati napján egy órát meghaladó tűzoltási, műszaki mentési tevékenységet végzett, illetve szerelési gyakorlatnál magasabb szintű gyakorlaton vett részt, a szerelési gyakorlat végrehajtása alól az egység parancsnoka felmentést adhat. Ezt az oktatási naplóba be kell jegyezni.
215. Az elmaradt helyismereti, szituációs begyakorló és ellenőrző gyakorlatokat az adott évben – ha ez nem lehetséges, a tárgy évet követő negyedévben – pótolni kell.
216. A gyakorlattal kapcsolatos dokumentumokat az illetékes Igazgatóság összesítse, majd az Iratkezelési Szabályzatban rögzítettek szerint tárolja.
217. A tervezett gyakorlatok minimális mennyiségét, valamint a szervezésért felelősök körét a 16. számú melléklet tartalmazza.
218. A Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek objektumaiban a gyakorlatokat a vonatkozó utasítás, vagy ennek hiányában az illetékes szervek eseti megállapodása alapján kell szervezni.

3) A gyakorlatok

219. Vezetési gyakorlat
- a) A vezetési gyakorlat célja a gépjárművezetők vezetési készségének növelése, valamint az, hogy jártasságot szerezzen a tűzoltó gépjárművek és speciális szerek kezelésében.
 - b) A gépjárművezetők részére a területileg illetékes igazgató által meghatározott óraszámban, vezetési gyakorlatot kell tartani, melyet a vezetett kilométer nyilvántartása alapján a szolgálatparancsnok szervez.
 - c) A gyakorlat összeköthető helyismereti gyakorlattal és tűzcsapellenőrzéssel vagy egyéb feladatellátással is.
 - d) A vezetési gyakorlatok dokumentálását – a menetlevelek alapján – az osztályvezető és/vagy a parancsnok negyedévente ellenőrizze.
 - e) A gyakorlás során megtett távolságot a KSZ 21. sz. mellékletében szereplő regisztrációs kartonon folyamatosan, naprakészen kell nyilvántartani.

220. Szerelési gyakorlat

- a) A szerelési gyakorlatok célja a tűzoltás és műszaki mentés során alkalmazandó rendszeresített tűzoltó felszerelések, eszközök használatának, a végrehajtás fogásainak készség szintű elsajátítása.
- b) Az állomány részére minden szolgálati napon, naponta legalább 1 óra szerelési gyakorlatot kell tartani.
- c) A gyakorlatok szervezése és irányítása – a továbbképzési tematikában foglaltak szerint – a hivatásos és a létesítményi tűzoltóságoknál a szolgálatparancsnok, az önkormányzati és az alkalmoszerűen igénybe vehető létesítményi tűzoltóságnál pedig a rajparancsnok feladata.
- d) A gyakorlatot a Szerelési Szabályzat rendelkezései szerint kell végrehajtani.
- e) A gyakorlat végrehajtása általában a laktanya udvarán vagy a gyakorló pályán történjen. Amennyiben itt nem áll rendelkezésre a szerelési gyakorlat végrehajtásához szükséges felszerelés, eszköz (pl. tűzcsap, kút) a gyakorlatot a megfelelő feltételekkel rendelkező létesítményben, illetve helyszínen kell tartani.
- f) A műszaki mentések (pl. villamos emelése) elemeinek begyakorlása, valamint a füstkamra gyakorlat, szerelési gyakorlatnak minősül.
- g) A szolgálatparancsnok (rajparancsnok, szerparancsnok) gyakorlatvezetői tevékenységét, az állomány szerelési készségét, a hivatásos tűzoltóságnál a parancsnok, az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóságnál a parancsnok-helyettes, illetve a parancsnok rendszeresen ellenőrizze.
- h) A szerelési gyakorlatot az oktatási naplóban kell dokumentálni.

221. Tűzoltótechnika-kezelői gyakorlat

- a) A gyakorlat célja a kezelői képesítéssel rendelkező személyi állomány részére a rendszeresített kisgépek (hidraulikus mentőkészlet, motoros láncfűrész, motoros gyorsdaraboló, mobil szivattyúk, stb.) eszközök, felszerelések (Force balta, emelők, emelőpárnák, stb.) gépjárműfecskendők és különleges szerek kezelésének, működtetésének, használatának gyakoroltatása, lehetőség szerint a rá jellemző alkalmazási, működtetési környezet imitálásával.
- b) A tűzoltótechnika-kezelői gyakorlat gyakoriságát, dokumentálását tekintve a szerelési gyakorlattal egyenértékű, a kisgépek és különleges szerek megszerelésére biztosított időkeret terhére tervezendő.
- c) A gyakorlatot a szolgálatparancsnok szervezze, lebonyolításába az adott technika, eszköz kezelésében jártas személy bevonható.
- d) A foglalkozásokat minden esetben előzze meg a jellemző műszaki paraméterek ismertetése mellett, a munkavédelmi előírások felfrissítése is, melyet az oktatási naplóban kell dokumentálni.
- e) A szivattyúkezelői gyakorlatokat úgy kell szervezni, hogy azok az év fagymentes időszakára essenek. Gyakoriságukat a szolgálatparancsnok az igények függvényében határozza meg. A gyakorlatok hatékonyságának javítása érdekében a szivattyúkezelési gyakorlatokat össze lehet vonni – kapcsolható – szerelési gyakorlattal, ahol a sugarakat működtetni kell.
- f) A tűzoltótechnika kezelői gyakorlatokat az osztályvezető, illetve a parancsnok rendszeresen ellenőrizze.

222. Helyismereti gyakorlat

- a) A helyismereti gyakorlat célja, hogy az állomány ismerje meg – a tűzoltóság működési területén található létesítmények, küszöbérték alatti üzemek, veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek vonatkozásában – mindazon lényeges körülményt, amely a megelőző és mentő-tűzvédelemmel, továbbá a súlyos káresemények elhárítási tervben és a belső védelmi tervben meghatározott feladatokkal kapcsolatba hozható.
- b) A helyismereti gyakorlat terjedjen ki minden olyan körülményre, ami a tűzoltóság tevékenységét, beavatkozását befolyásolhatja, különös tekintettel
 - ba) a létesítmény megközelítésére;
 - bb) az épületek, építmények elhelyezkedésére, behatolási és mentési lehetőségeire;
 - bc) a külső-belső közlekedési, mentési felvonulási útvonalakra, területekre;
 - bd) a közművek elzárási, kiszakaszolási lehetőségeire;
 - be) beépített oltóberendezéseire, azok üzembe helyezési és elzárási módjára;
 - bf) a létesítményben folyó tevékenységre;
 - bg) a tűzveszélyességi osztályba sorolásra;
 - bh) a tárolt, feldolgozott, vagy előállított anyagokra;
 - bi) a lehetséges beavatkozási módzatokra;
 - bj) az oltóanyag utánpótlás lehetőségeire, valamint
 - bk) minden olyan lényeges momentumra, amit a gyakorlat szervezője, vagy a lebonyolításban résztvevő szakember fontosnak tart.
- c) Helyismereti gyakorlatot a hivatásos tűzoltóságok esetében a szerelési foglalkozásokkal megegyező időtartamban, az önkormányzati tűzoltóságok vonatkozásában legalább negyedévente 1 alkalommal kell tartani. A gyakorlatot a HTP/ÖTP szolgálatparancsnok szervezi saját állománya részére.
- d) Helyismereti gyakorlatot kell tartani:
 - da) Szükség esetén szituációs begyakorló gyakorlat előtt;
 - db) az ellenőrző gyakorlat végrehajtása után szükség szerint;
 - dc) a tűzoltási gyakorlatot megelőzően a beosztott állomány számára;
 - dd) vezetési törzsgyakorlat szervezésekor esetenként a feladat ismertetése előtt, szükség szerint, az annak megoldására bevontak számára;
 - de) katasztrófa-felszámolási együttműködési gyakorlat szervezésekor a meghatározott résztvevők számára.
- e) A helyismereti gyakorlatot szervező szolgálatparancsnok rendelkezzen olyan helyismerettel, amely az adott létesítményben bekövetkezett tüzeset és műszaki mentés felszámolásához szükséges vezetés, végrehajtás gyakoroltatását lehetővé teszi, vagy kérje helyi szakember közreműködését.
- f) A helyismereti gyakorlatok lebonyolításába a helyi szakembereket, és/vagy a megelőző tűzvédelem képviselőit be kell vonni. Ahol létesítményi, vagy önkormányzati tűzoltóság is működik, ott az állomány részvételének lehetőséget biztosítani kell.
- g) A létesítményre vonatkozó, vagy vonatkoztatható tűzvédelemhez kapcsolódó terveket, munka- és környezetvédelmi előírásokat a gyakorlat során az állománnyal a szükséges mértékig ismertetni kell.
- h) A helyismereti gyakorlat dokumentálására az oktatási napló szolgál.

- i) A foglalkozásokat a parancsnok rendszeresen ellenőrizze, – igény esetén – a szervező tevékenységét segítse.

223. Szituációs begyakorló gyakorlat

- a) A szituációs begyakorló gyakorlat célja az állomány taktikai bevetettségének szinten tartása, fejlesztése az országos, vagy nemzetközi tapasztalatok adaptálása – a helyi sajátosságok figyelembevételével – úgy a tűzoltási, mint a műszaki mentési tevékenység tekintetében.
- b) A szituációs begyakorló gyakorlatot a szolgálatparancsnok szervezi és tartja, a helyi erők és eszközök bevonásával, amit a parancsnok köteles rendszeresen ellenőrizni.
- c) A gyakorlatokat – azok végrehajtását követően – a parancsnok értékeli, majd tapasztalatait rögzíti a tervekben. Törekedni kell a taktika értékelése során az alternatív megoldási lehetőségek ismertetésére, ezáltal is emelve a későbbi beavatkozások színvonalát.
- d) Szituációs begyakorló gyakorlatot negyedévente valamennyi szolgálati csoport számára legalább egy alkalommal kell tartani, lehetőleg különböző helyszíneken, azonos helyszín esetén különböző feltételezés szerint.
- e) Az önkormányzati tűzoltóság esetén – amennyiben nem szolgálati csoportokra tagozódnak – lehetővé kell tenni, hogy félévenként minden tűzoltó részt vegyen szituációs begyakorló gyakorlaton.
- f) A szituációs begyakorló gyakorlat váltakozva tűzoltási és műszaki mentési jellegű legyen. Amennyiben a gyakorlat helyszínül egy adott létesítmény szolgál, ott a gyakorlat végrehajtása előtt, vagy korábban, helyismereti gyakorlatot kell tartani.
- g) A szituációs begyakorló gyakorlaton a végrehajtói állomány az egyéni védőfelszereléseket köteles viselni.
- h) A gyakorlat helyszínén a veszélyzónák érzékeltetésére szemléltető eszközöket kell alkalmazni.
- i) A szituációs begyakorló gyakorlatot gyakorlattervben és taktikai rajzon kell tervezni, melyet a parancsnok hagy jóvá, a gyakorlat végrehajtását az oktatási naplóban kell dokumentálni.
- j) A gyakorlatok dokumentálását a parancsnok minden alkalommal ellenőrizze.
- k) A szituációs begyakorló gyakorlatok végrehajtását tűzoltóságunként, évente legalább egy alkalommal a kirendeltség-vezető, vagy az általa kijelölt személy ellenőrizze.

224. Ellenőrző gyakorlat

- a) A gyakorlat célja a szerelési, helyismereti, szituációs begyakorló gyakorlatokon elsajátított ismeretek ellenőrzése, a tűzoltás, műszaki mentés vezetésének, a tűzoltásnál szervezhető beosztási feladatok gyakorlása, a kapcsolatos ismeretek ellenőrzése. Az ellenőrző gyakorlat legyen alkalmas a tűzoltóságok tűzoltásba, műszaki mentésbe bevonható személyi állománya elméleti, gyakorlati ismereteinek, a felszerelések üzembiztonságának megítélésére, a TMMT-ben, valamint a szabályzatokban meghatározott feladatok ismeretének felmérésére.
- b) A megyei ellenőrző gyakorlat szervezését a tűzoltósági főfelügyelő végzi, a gyakorlat vezetője a megyei igazgató, vagy az általa megbízott személy. A gyakorlat tűzoltás vezetője a működési terület szerinti tűzoltó parancsnok, távolléte, illetve akadályoztatása esetén az általa megbízott tűzoltás vezetésére jogosult személy.
- c) Ha az ellenőrző gyakorlat a veszélyes anyagok jelenlétében történő beavatkozások gyakoroltatására is irányul, a területileg illetékes KML állományát minden esetben be kell vonni a gyakorlat szervezésébe és végrehajtásába.

- d) Az ellenőrző gyakorlatok rendje helyi szinten
 - da) A tűzoltóságon a parancsnok vagy helyettese köteles félévenként valamennyi szolgálati csoport részére egy-egy ellenőrző gyakorlatot szervezni és tartani, amelyek közül az egyiknek nappalinak, a másiknak éjszakainak kell lennie.
 - db) Az ellenőrző gyakorlatok időpontját, helyszínét a gyakorlat végrehajtására kijelölt állomány nem ismerheti.
 - dc) Az ellenőrző gyakorlatra történő riasztás a tűzjelzést követően „GYAKORLATRA RIASZTÁS” közléssel történjen.
 - dd) A rajok a vonuláskor a megkülönböztető jelzést nem használhatják.
 - de) Az ellenőrző gyakorlatot meg kell ismételni, ha a végrehajtás során a 210. pont a)-b) alpontokban felsorolt hibák, illetve a 210. pont c)-d) alpontokban felsorolt események valamelyike fordult elő, vagy ha a gyakorlat nem megfeleltre lett értékelve.
- e) Az ellenőrző gyakorlatok rendje az önkormányzati tűzoltóságok esetében
 - ea) Az önkormányzati tűzoltóság esetén – amennyiben nem szolgálati csoportokra tagozódnak – lehetővé kell tenni, hogy évenként minden tűzoltó részt vegyen ellenőrző gyakorlaton.
 - eb) Az alkalomszerűen igénybe vehető létesítményi tűzoltóság nem köteles ellenőrző gyakorlatot tartani, de a hivatásos és önkormányzati tűzoltóságok által a létesítményben szervezett ellenőrző gyakorlaton kötelesek részt venni.
- f) Az ellenőrző gyakorlatok végrehajtásának ellenőrzése
 - fa) Az ellenőrző gyakorlatok végrehajtását évenként legalább egy alkalommal az Igazgató, vagy az általa kijelölt személy ellenőrizze.
 - fb) Az Igazgatóság évente legalább három ellenőrző gyakorlatot szervezzen és tartson. Ezen ellenőrző gyakorlatok eltérő szolgálati napra essenek, riasztási fokozatuk legalább III-as legyen.
 - fc) A BM OKF által elrendelt ellenőrző gyakorlat riasztási fokozatát a gyakorlatvezető esetenként határozza meg, a gyakorlat jelzése a tűzjelzéssel azonosan, élesben is történhet, a rajok – az ellenőrző előljáró utasítására – a vonuláskor a megkülönböztető jelzést használják.
 - fd) A tűzoltóság által szervezett ellenőrző gyakorlatokra a segítséget nyújtó erőket be kell tervezni, de a riasztásukat elméletben is végre lehet hajtani.
 - fe) A gyakorlaton a gyakorlatvezető által meghatározott oltóanyagokat kell használni, amelynek során figyelembe kell venni a létesítmény sajátosságait és a környezet jellemző paramétereit.
 - ff) A gyakorlat helyszínén a veszélyzónák érzékeltetésére szemléltető eszközöket kell alkalmazni.
 - fg) A gyakorlat végrehajtása alatt, ha sugarak vannak bevetve, akkor 0 C⁰ külső hőmérséklet felett a táplálás helyétől az első osztóig nyomás alá kell helyezni a tömlőket.
 - fh) Az ellenőrző gyakorlatot gyakorlattervben és taktikai rajzon kell dokumentálni.

225. Vezetési törzsgyakorlat, Tűzoltási gyakorlat, Katasztrófa-felszámolási együttműködési gyakorlat

- a) A gyakorlat célja a tűzoltás vezetésére jogosultak - a rajparancsnoki beosztástól kezdődően a magasabb beosztásúak - szervező, irányító munkájának, tűzoltás-taktikai, technikai ismereteinek továbbfejlesztése, a kapcsolatos ismereteik ellenőrzése.
- b) A gyakorlat terepasztalon, kivetítőn, rajzban, vagy egyéb módon szemléltetett, összetett feladat, amely „vezetési törzs” irányítást feltételez. Megoldása tanteremben, bármilyen segédlet (szakirodalom, szabályzat) felhasználásával történik, amelyet bármilyen riasztási fokozatnak megfelelő, a feladat egy konkrét részére, vagy egészére kiterjedő ellenőrző gyakorlat is követhet.
- c) Vezetési törzsgyakorlat szervezése
 - ca) Vezetési törzsgyakorlatot szervezhet a BM OKF, illetve az Igazgatóságok.
 - cb) A gyakorlattervet és a gyakorlat tematikáját
 - ha a BM OKF szervezi, akkor a főigazgató-helyettes hagyja jóvá,
 - ha az Igazgatóság szervezi, az igazgató hagyja jóvá, majd a jóváhagyott gyakorlattervet és tematikát a gyakorlat lebonyolítása előtt legalább két héttel megküldi az Országos Tűzoltósági Főfelügyelőség részére.
 - cc) A BM OKF által szervezett gyakorlat több megye állományát is érintheti.
 - cd) Az Igazgatóság évenként 1 alkalommal szervezzen vezetés törzsgyakorlatot.
 - ce) A vezetés törzsgyakorlat a helyszín bejárásából (szükség szerint), a feladat ismertetéséből (feltevés vázlatrajzon, írásban), a megoldásból (írásban és rajzon) és a megoldások értékeléséből áll.
- d) A tűzoltási gyakorlat célja a választott anyag égésének körülményeihez (erős füst, nagy hőterhelés, stb.) szoktatni az állományt és gyakoroltatni a legcélszerűbb oltási eljárás, eszköz, oltóanyag alkalmazását.
- e) A tűzoltási gyakorlat végrehajtása előtt az állománnyal a taktikai elveket, a szakszerű beavatkozás, magatartás szabályait ismertetni kell.
- f) Tűzoltási gyakorlat szervezhető annak ellenőrzésére is, hogy az állomány kellően ismeri-e a védett területeken raktározott, feldolgozott, gyártott éghető anyagok oltásával kapcsolatos (taktikai, magatartási, stb.) szabályokat, az éghető anyagok viselkedését, veszélyeit, jellemzőit, az alkalmazható oltási eljárásokat.
- g) A területi és a helyi szervek szükség szerint szervezzenek tűzoltási gyakorlatot.
- h) A gyakorlat a szükség szerinti erők, eszközök részvételével, kijelölt tűzoltásvezető irányításával történjen, a tűzoltó gyakorlótéren, vagy erre kijelölt más helyen, a biztonsági és a környezetvédelmi előírások megtartásával.
- i) A tűzoltási gyakorlatot gyakorlattervben és taktikai rajzon kell dokumentálni.
- j) A katasztrófa-felszámolási együttműködési gyakorlat célja a társszervekkel történő együttműködés begyakorlása.

- k) A katasztrófa-felszámolási együttműködési gyakorlatokon a társszervek illetékes vezetőinek felkérésére a tűzoltóság a működési területén köteles részt venni.
- l) A területi és a helyi szervek szükség szerint szervezzenek katasztrófa-felszámolási együttműködési gyakorlatokat.
- m) A gyakorlattervet és a gyakorlat tematikáját
 - ma) ha a BM OKF szervezi, a főigazgató-helyettes hagyja jóvá,
 - mb) ha az Igazgatóság szervezi, az igazgató hagyja jóvá, a jóváhagyott gyakorlattervet és tematikát a gyakorlat lebonyolítása előtt legalább két héttel megküldi a főigazgató-helyettes részére.

226. Katasztrófavédelmi gyakorlatok szabályai, általános rendelkezései

- a) A katasztrófák elleni védekezés felkészülési folyamatában tartandó gyakorlatok szabályait a résztvevők száma, a gyakorlat időtartama alapján differenciáltan kell alkalmazni a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi, területi, helyi szervei, a területi, települési és a munkahelyi polgári védelmi szervezetek, valamint a központi rendeltetésű műszaki mentő szervezetek, továbbá az önkéntes szervezetek gyakorlatai megszervezésénél.
- b) A polgári védelmi felkészítési követelmények figyelembevételével a gyakorlatok tervezésének, szervezésének és végrehajtásának célja:
 - ba) a teljesítmény és a felkészültség ellenőrzése,
 - bb) a tervek, eljárásrendek megfelelőségének ellenőrzése,
 - bc) a valósághú vagy ahhoz közeli körülmények közötti képzés megvalósítása,
 - bd) az új koncepciók, fejlesztések működőképességének és hatékonyságának ellenőrzése,
 - be) a rendelkezésre álló eszközök ellenőrzése, a hiányosságok felmérése,
 - bf) a szervezetek közötti együttműködési feladatok begyakorlása.
- c) A katasztrófavédelmi gyakorlatok keretében a résztvevői körtől és a szimulálni kívánt feladattól függően:
 - ca) készségfejlesztő gyakorlatot,
 - cb) módszertani (bemutató) gyakorlatot,
 - cc) törzsvezetési gyakorlatot,
 - cd) ellenőrző gyakorlatot,
 - ce) komplex gyakorlatot lehet szervezni.
- d) A gyakorlatot elrendelő annak tervezésekor dönt a végrehajtandó feladat kiterjedéséről, amelynek alapján:
 - da) helyi,
 - db) területi,
 - dc) regionális,
 - dd) országos és
 - de) nemzetközi szintű gyakorlat szervezhető.

- e) A gyakorlat megszervezéséért felelős a kiterjedéstől függetlenül dönt a gyakorlat tartalmáról, amely lehet:
 - ea) kommunikációs,
 - eb) riasztási,
 - ec) mozgósítási,
 - ed) szakfeladat (RBV, árvízvédelmi, nukleáris, kitelepítési, stb.) gyakorló,
 - ee) együttműködési.
- f) Az általános követelmények mellett speciális követelmények fogalmazhatók meg az alábbi esetekben, mely követelményeket a gyakorlat tervében pontosan definiálni kell.
 - fa) ABV Riasztási és Értesítési Rendszer gyakorlat,
 - fb) Sugárvédelmi Mérőkocsi összemérési gyakorlata,
 - fc) Katasztrófavédelmi Mobil Labor komplex gyakorlata,
 - fd) KKB és szervei gyakorlata,
 - fe) Önkéntes Mentőszervezetek gyakorlata.

227. A katasztrófavédelmi gyakorlatok megtartásához:

- g) szervezési intézkedést,
- h) elgondolást,
- i) levezetési tervet,
- j) forgatókönyvet, közlések táblázatát, kommunikációs listát, eseménynaplót kell készíteni, illetve vezetni.

228. A gyakorlat végrehajtását követően összefoglaló értékelő jelentés készül.

229. A gyakorlat kiterjedésétől függően valamennyi résztvevő szervezet saját feladataira vonatkozóan külön okmányt készít.

230. A gyakorlat tervezése és szervezése során készített okmányokhoz való hozzáférést a résztvevők számára – a szükséges mértékben – biztosítani kell.

231. A gyakorlat elrendelője a végrehajtást és annak feltételeit szervezési intézkedésben rögzíti. A szervezési intézkedés megjelöli a gyakorlat fajtáját, tárgyát, idejét, a gyakorlatba bevont személyek körét, az egyes felelős személyek gyakorlat előkészítésével kapcsolatos feladatait, a határidőket, valamint a költségviselés rendjét.

232. A gyakorlatra vonatkozó elgondolást a gyakorlat szervezője terjeszti fel és annak felügyeletét ellátó szerv vezetője hagyja jóvá, amely tartalmazza a gyakorlat tárgyát, célját, oktatási kérdéseit, jellegét és módszereit, helyét, idejét és időtartamát, a résztvevő állományt, az általános leírását, a gyakorlatra vonatkozó legfontosabb tudnivalókat, valamint a költségvetést, a költségviselő megnevezésével. Az elgondolást szövegesen és térképes mellékletten készítik el.

233. A levezetési terv

- a) A levezetési terv részletesen tartalmazza a beállított helyzetet, az imitált károsító hatásokat, a lakosságot érintő információkat, a védekezésbe bevont erőket, eszközöket és védelmi infrastruktúrát, a tervezett feladatokat és a végrehajtási feltételeket. A levezetési tervben az egyes lakosságvédelmi intézkedéseket, kárelhárítási feladatokat kell összefoglalni, amelyek szervezetileg és időben, esetleg térben jól elkülöníthető mozzanatokban csoportosíthatók.

- b) A levezetési tervet szövegesen és térképes mellékleteken készítik el.
- c) A levezetési terv a gyakorlat kezdete előtt, a szervezési intézkedésben meghatározott időpontig készül el.
- d) A levezetési tervet a települési gyakorlat vonatkozásában a gyakorlat elrendelője hagyja jóvá.

234. A Műveleti Napló

- a) A gyakorlat során annak vezetője által hozott intézkedések Műveleti (Esemény) Naplóban kerülnek rögzítésre.
- b) A Műveleti (Esemény) Naplót úgy kell vezetni, hogy abból egyértelműen azonosítható legyen a kiadott intézkedés vagy keletkezett információ ideje, címzettje, tartalma. A Műveleti (Esemény) Napló biztosítja a gyakorlat, eseménysor későbbi rekonstruálását. A Műveleti (Esemény) Napló mellékleteket tartalmazhat.

235. A forgatókönyv

- a) A forgatókönyv a gyakorlat végrehajtásának és így az irányítók legfőbb dokumentuma, amely részletesen tartalmazza a gyakorlat tervezett végrehajtását és az egyes feladatok pénzügyi biztosításának rendjét.
- b) A forgatókönyv fő része a táblázat, amely az időtagok megadásával a gyakorlat kezdetét, tervezett befejezését és a gyakorlat legfontosabb eseményeit tartalmazza.
- c) A forgatókönyv elkészítése a gyakorlatot előkészítő feladata. A központi forgatókönyvvel összhangban a regionális gyakorlatokhoz a területi, a helyi gyakorlatokhoz a helyi gyakorlatok szervezői készítik el a forgatókönyvet.

236. A kommunikációs lista

- a) Gyakorlatonként külön kommunikációs lista készül, amely összefoglalja a gyakorlat során alkalmazandó kapcsolattartási pontokat és a használandó fő- és tartalék kommunikációs eszközöket.
- b) Több szervezetet érintő központi és minden nemzetközi gyakorlat előtt kommunikációs próbát kell tartani.
- c) A gyakorlat során alkalmazott kommunikációs lista a valós veszélyhelyzetben alkalmazott listára épül vagy azzal azonos.
- d) A kommunikációs listát a gyakorlatok szervezői készítik el.

237. A gyakorlat előkészítése

- a) A gyakorlatok előkészítésében és végrehajtásában az állomány:
 - aa) előkészítőként (szervezőként), előkészítő bizottságként,
 - ab) irányítóként (vezetőként),
 - ac) értékelőként,
 - ad) imitálóként,
 - ae) gyakorló állományként és
 - af) megfigyelőként vesz részt.

238. A gyakorlat megtartásáról szóló döntés

- a) A gyakorlat megtartására vonatkozó döntés során jelölik ki az előkészítőt (szervezőt) vagy az előkészítő bizottságot (továbbiakban: előkészítő), mint felelőst a gyakorlat előkészítéséért. A gyakorlatok tervezésekor kell meghatározni a gyakorlat várható költségeit és annak viselőit.
- b) A gyakorlatra történő felkészüléshez az előkészítő részletes ütemtervet készít, amelyet az előkészítés során folyamatosan ellenőriz és naprakész állapotban tart.
- c) Az ütemterv időrendben felsorolja az elvégzendő fő feladatokat, megadja az ezekhez kapcsolódó határidőket és felelősöket.
- d) Az ütemterv tartalmazza:
 - da) az előkészítő ülések, konzultációk tervezett időpontját,
 - db) az elgondolás és a levezetési terv elkészítésének határidejét,
 - dc) az irányítók, értékelők, gyakorló állomány részére tervezett felkészítő foglalkozások időpontjait.
- e) A gyakorolni kívánt szituációhoz és a résztvevők felkészítéséhez közvetlenül nem kapcsolódó egyéb, az előkészítő hatáskörébe tartozó szervezési feladatok:
 - ea) a résztvevők kijelölése,
 - eb) ellátás biztosítása a résztvevők számára,
 - ec) a résztvevők utaztatásának és szállásának biztosítása,
 - ed) a szükséges belépési és behajtási engedélyek kiadása,
 - ee) a média tájékoztatásának előkészítése,
 - ef) a veszélyhelyzeti működésre is használt helyiségek rendelkezésre állásának biztosítása,
 - eg) végrehajtási gyakorlat esetén a helyszín biztosítása,
 - eh) a gyakorlati dokumentáció időben történő elkészítése, jóváhagyásra történő felterjesztése.
- f) A gyakorlatba bevont személyeket – riasztási gyakorlat kivételével – írásban kell tájékoztatni a gyakorlat jellemzőiről és a teljesítendő feladatokról. A tájékoztatásban fel kell hívni a figyelmet azon okmányokra foglaltakra, amelyek alapján a feladataikat a gyakorlóknak végre kell hajtaniuk.

239. A felkészítő foglalkozás

- a) A felkészítő foglalkozások szervezése az előkészítő feladata.
- aa) A gyakorlatra történő felkészülés keretében a résztvevőkkel ismertetésre kerül a gyakorlat:
- célja, tartalma,
 - időpontja, helye,
 - típusa, módszere,
 - vezetője és a résztvevők köre,
 - feltételezett helyzete,
 - főbb mozzanatai és időbeosztása,
 - logisztikai biztosításának rendje,
 - résztvevő állományának feladata.
- ab) A felkészítés során a résztvevő állományt munka- és balesetvédelmi oktatásban kell részesíteni.
- b) Az irányítók (vezetők) felkészítése, munkájuk összehangolása a főirányító feladata.
- ba) A gyakorlat elrendelője az irányítók felkészítésére szükség szerint külön felkészítő foglalkozást hív össze, és minden esetben tájékoztatót készít, amelyben ismerteti:
- a gyakorlat jellemzőit, az irányítók feladatait,
 - a gyakorlat végrehajtását befolyásoló tényezőket,
 - a gyakorlat műszaki paramétereit,
 - azokat a helyzeteket, amelyek esetén be kell avatkozni a gyakorlat menetébe,
 - a gyakorlat során alkalmazandó biztonsági követelményeket és kifejezéseket,
 - azokat a körülményeket, amelyek alapján az adott szervezet gyakorlatának leállításáról is intézkedhet, egyeztetve a főirányítóval.
- c) Az értékelők felkészítése, munkájuk összehangolása a főértékelő feladata és felelőssége.
- ca) A főértékelő az értékelők felkészítésére lehetőség szerint külön felkészítő foglalkozást hív össze, és minden esetben tájékoztatót készít, amelyben ismerteti:
- a gyakorlat célját,
 - a gyakorlatra kidolgozott értékelési módszertant, az értékelés fokozatait,
 - a gyakorlatra kidolgozott egységes értékelési jegyzőkönyvet,
 - a gyakorlat során lejegyzendő eseményeket, problémákat,
 - a gyakorlaton felmerülő problémák súlyozását,
 - az értékeléshez kapcsolódó határidőket.
- d) Az imitálók felkészítése az irányítók feladata.
- da) Az imitálók nem vesznek részt más szerepkörben a gyakorlaton.

e) A gyakorló állomány felkészítése az egyes résztvevő szervezetek felelőssége. Minden esetben írásos tájékoztatást adnak a gyakorló állomány részére, amelyben pontosan megismerhetik a gyakorlat kereteit és a gyakorlat során teljesítendő feladatait.

ea) A felkészítő foglalkozások összehangolása az előkészítők feladata. A szükséges központi felkészítések (pl. kommunikációs próbák, módszertani gyakorlatok, gyakorlások, főpróba) szervezését az előkészítő bizottság végzi.

eb) A gyakorlatra különböző célból (nemzetközi megfigyelés, tapasztalatszerzés, médiaérdeklődés) megfigyelők hívhatók. A megfigyelők részvételének biztosítása az előkészítők feladata. A szervezők biztosítják, hogy a megfigyelők ne zavarják, akadályozzák a gyakorlat lefolyását.

240. A gyakorlat végrehajtása magába foglalja a gyakorlaton valóságban résztvevő vagy valamilyen módon jelzett szervezetek vezetését és irányítását a gyakorlat fő célkitűzései, a felkészítési célok elérése érdekében.

241. A gyakorlat végrehajtásához kapcsolódó feladatokat, a vonatkozó dokumentációt a Levezetési Terv keretében az előkészítő dolgozza ki.

242. Az irányítás célja, hogy a gyakorlatot a tervnek megfelelően hajtsák végre, a szükséges bemenő adatok időben a megfelelő helyre jussanak, valamint szimulálják a nem résztvevő szervezet/személyeket, esetenként a lakosságot és a médiát.

243. A gyakorlat végrehajtásáért a főirányító az egyszemélyi felelős. A főirányító a gyakorlat kezdete előtt ellenőrzi, hogy az irányítók elfoglalták-e pozíciójukat.

244. Az irányító feladata az adott helyszínen az értékelők, megfigyelők, alájátszók utolsó eligazítása. Az irányító dolga a gyakorlat elindítása. Amennyiben nem riasztással kezdődik a gyakorlat, akkor a gyakorlat kezdete előtt célszerű a gyakorló állomány részére összefoglalni a gyakorlat fő kereteit és céljait, valamint felhívni a figyelmet a biztonsági előírások betartására.

245. Az irányító ellenőrzi, hogy mindenki a megadottak szerint viseli megkülönböztető jelzését, illetve a szükséges biztonsági felszereléseket. Szükség szerint tájékoztat továbbá a logisztikai körülményekről (különösen étkezés, szünet lehetősége, mosdó), valamint elvégzi az órák egyeztetését.

246. Az irányítók ügyelnek arra, hogy jelenlétük és kommunikációjuk ne zavarja a gyakorlat végrehajtását. A gyakorlat végrehajtása a forgatókönyvben és a levezetési tervben rögzítettek szerint kezdődik és zajlik. Az irányító folyamatosan nyomon követi a forgatókönyvben zajló eseményeket és ügyel arra, hogy az általa irányított szervezet esetén a mester eseménylista szerinti tételek a megadott időkorlátok között és eredménnyel teljesüljenek.

247. Az irányító feladata, hogy a forgatókönyv szerint jelzett időben biztosítsa a gyakorló állomány részére a bemenő adatokat. Az irányító biztosítja, hogy az információk szimulált származási helye, célja egyértelmű és világos legyen a gyakorló állomány részére. A gyakorlat során felmerült kérdésekre az irányítók vagy az alájátszók adnak választ, de kerülik az adatok megvitatását a gyakorló állománnyal.

248. A gyakorlat levezetése során előfordulhat, hogy a gyakorlat menete eltér a forgatókönyvtől (például a gyakorló állomány egy problémának vagy szituációnak egy nem várt megoldásával áll elő). Az irányító feladata, hogy a helyzet mérlegelésével, a gyakorlat céljait szem előtt tartva és figyelembe véve a levezetésre megadott lehetőségeket biztosítsa a forgatókönyvben leírtak teljesülését, az eltérésre a gyakorló állomány figyelmét szükség szerint felhívja. Az eltérés súlyától függően haladéktalanul tájékoztatja a főirányítót, illetve segítséget, információt vagy instrukciót kér tőle. A főirányító saját belátása szerint dönt a gyakorlat további lefolyásáról, és erről tájékoztatja az irányítókat.
249. A gyakorló állomány felelőssége a jogszabályokban, eljárásrendekben szabályozott, éppen gyakorolt tevékenység legjobb tudás szerinti végrehajtása a gyakorlatról kapott információk figyelembevételével.
250. A végrehajtás során kiemelt fontosságú az adatvédelmi és a gyakorlat során alkalmazott egyéb biztonsági intézkedések betartása.
251. Az értékelők, az imitálók és a megfigyelők a gyakorlat végrehajtása során tevékenységükkel nem zavarhatják a gyakorló állomány tevékenységét.
252. A gyakorlatok komplex kiszolgálási rendjének kidolgozását úgy kell elvégezni, hogy az biztosítsa egy olyan komplex logisztikai ellátási rendszer kialakítását, amely képes hatékonyan, létszám, valamint költség takarékosan a szervezetek kiképzési rendszerének logisztikai biztosítására valamennyi szakterületen.
253. A gyakorlat befejezését a gyakorlat főirányítója rendeli el.
254. A gyakorló állomány egyes csoportjai nem feltétlenül azonos időpontban fejezik be a gyakorlatot. Az irányítók gondoskodnak arról, hogy a gyakorló állomány minden tagja értesüljön a gyakorlat végétől.
255. Készségfejlesztő gyakorlat
- f) Készségfejlesztő gyakorlaton a polgári védelmi szervezetekbe beosztott személyeket a szakkiképzési ismeretekhez kapcsolódó gyakorlati ismeretekre kell felkészíteni.
 - g) Készségfejlesztő gyakorlatot a szakkiképzést és a továbbképzést követően kell tartani a hivatásos katasztrófavédelmi szervek vezetésével.
256. Törzsvezetési gyakorlat
- a) A törzsvezetési gyakorlatot illetékességi területén a hivatásos katasztrófavédelmi szerv vezetője tervezi és vezeti az BM OKF főigazgató által jóváhagyott éves terv alapján.
 - b) Amennyiben a törzsvezetési gyakorlat polgári védelmi kötelezettség alatt álló személyt is érint, e személyek gyakorlatba történő bevonásához a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének hozzájárulása is szükséges.

257. Ellenőrző gyakorlat

- a) Ellenőrző gyakorlatot a területi és települési polgári védelmi szervezetek részére a megyei védelmi bizottság elnöke, a települési polgári védelmi szervek részére a polgármester rendeli el. Ellenőrző gyakorlatot a belügyminiszter is elrendelhet.
- b) Az ellenőrző gyakorlaton polgári védelmi szervezetek riaszthatóságát és alkalmazásra való felkészültségét, feladatmegoldó és együttműködési képességét kell vizsgálni.
- c) Az ellenőrző gyakorlat tapasztalatairól a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve jelentést készít, melyet megküld a megyei védelmi bizottság elnökének is.

258. Komplex gyakorlat

- a) Komplex gyakorlat esetén a gyakorlat vezetője dönt az egyéb, a gyakorlat eredményes végrehajtását segítő tervek kidolgozásáról.
- b) A gyakorlat végrehajtásakor munkatérkép készül, mely a helyzet folyamatos változásait egységes jelkulcs alapján, valamint szöveges és táblázatos formában tartalmazza.
- c) A természeti és civilizációs katasztrófák elleni védekezésre történő felkészülés gyakorlataira vonatkozóan a gyakorlati terveken, térképeken és a taktikai rajzokon egyezményes jeleket és rövidítéseket kell alkalmazni.

259. Módszertani (bemutató) gyakorlat

- a) Módszertani gyakorlat esetén az egyes fogásokat, mozzanatokat részenként, több lépésben, szüneteket tartva lehet végrehajtani.
- b) Módszertani gyakorlat egyes elemeit esetleg többször is meg lehet ismételni.
- c) A bemutató jellegű gyakorlatok megszervezésénél gondot kell fordítani nemcsak a gyakorló állomány, hanem a nézőként, szemlélőként megjelentek munka- és baleset védelméről.

260. Kommunikációs gyakorlat

- a) A katasztrófavédelem rendszerében meghatározott szervek, szervezetek, rendszerek kapcsolattartási pontjainak gyakorlata.
- b) A kommunikációs gyakorlat fő célja a működőképesség, a technikai eszközök állapotának, valamint a reagáló képesség ellenőrzése.
- c) A kommunikációs gyakorlatok speciális fajtája a lakosság tájékoztatási gyakorlat, melyet általában komplex gyakorlat részelemeként hajtanak végre.

261. Riasztási gyakorlat (Értesítés)

- a) Hivatásos katasztrófavédelmi szerv személyi állományának értesítés gyakoroltatását és annak ellenőrzését külön parancs szabályozza.

262. Mozgósítási gyakorlat

- a) Polgári védelmi szervezetek mozgósítási készenlétbe helyezésének részletes követelményeit BM OKF főigazgatói intézkedése szabályozza.
- b) A mozgósítási készenlétbe helyezési gyakorlat megszervezésékor a gyakorlatok szervezésére vonatkozó általános rendelkezéseket is be kell tartani.

263. Együttműködési gyakorlat

- a) Együttműködési gyakorlat megszervezésének kötelező eleme az együttműködőkkel lefolytatott tervezői értekezlet.
- b) A gyakorlatterv kötelező tartalmi eleme az együttműködés kapcsolattartási pont kijelölése, működtetése.
- c) A gyakorlatterv kötelezően kidolgozandó része a feladatok és felelősségek térbeni és időbeni elosztása.

264. Katasztrófavédelmi szakfeladatok gyakorlatai

- a) Polgári védelmi szervezetek szakfeladatai gyakorlásánál figyelembe kell venni a szaktevékenység jellegét, sajátos munka és baleset-elhárítási szabályait.
- b) Vegyi veszélyes, tűzveszélyes, sugárzó anyag jelenlétében végzett gyakorlatok esetében a munka és balesetvédelmi rendszabályok betartásán túl mérlegelni kell egészségügyi személyzet gyakorlatba történő bevonását.

265. A gyakorlat értékelését az erre kijelölt személy, ennek hiányában a gyakorlatvezető végzi.

266. Az értékelés során a szervezet teljesítményének minősítése, a gyakorlat eredményességének megállapítása a fő cél.

267. Az értékelés a pozitív tapasztalatokon túl a felmerülő problémákat tartalmazza a szükséges javító intézkedési javaslatokkal együtt.

268. Az értékelésben meg kell jeleníteni a feltárt problémák és hiányosságok listáját. A lista minden egyes tételénél a probléma rövid, de pontos leírása mellett megállapítást kell tenni annak súlyosságára – kritikus, jelentős, kisebb - vonatkozóan is:

- c) kritikus a probléma akkor, ha megakadályozza, hogy az adott szervezet ellássa feladatait vagy veszélyezteti a résztvevők biztonságát,
- d) jelentős a probléma akkor, ha jelentősen csökkenti a szervezet működésének hatékonyságát, de nem akadályozza a végrehajtást és nem veszélyezteti a résztvevők biztonságát,
- e) kisebb a probléma, ha kismértékben csökkenti a működés hatékonyságát.

269. Az értékelés lehet:
- a) megfelelt
 - b) nem megfelelt
270. A gyakorlat értékelése nem megfelelő, ha kritikus probléma, illetve több jelentős probléma kerül megállapításra.
271. A gyakorlat értékelése megfelelő, ha
- a) jelentős probléma kerül megállapításra.
 - b) csak kisebb probléma kerül megállapításra.
 - c) nem kerül probléma megállapításra, továbbá olyan pozitív tapasztalatok születnek, melyek mások számára követendő példát, mintát szolgáltatnak.
272. Amennyiben a gyakorlat értékelése nem megfelelő, azt hat hónapon belül meg kell ismételni.
273. A szervezeti gyorsértékelés közvetlenül a gyakorlat után, a résztvevő szervezeteknél tartott értékelő megbeszéléseken elhangzottakra épül. A gyorsértékelő megbeszéléseken a gyakorló állomány, annak vezetője, az irányító és az értékelő vesz részt.
274. Az értékelők jelentésüket a főértékelő által meghatározott formában és határidőre küldik meg a főértékelőnek. A főértékelő a szervezeti gyorsértékelésekből elkészíti a gyakorlat központi gyorsértékelését.
275. A gyorsértékelés elsődleges célja a gyakorlat eredményességének megállapítása rövid indoklással. A gyorsértékelésben ki kell térni a gyakorlat szervezésének, a gyakorló állomány teljesítményének, az alkalmazott eszközöknek, a kommunikációnak, az együttműködésnek az értékelésére és a felmerült problémák megállapítására.
276. A gyakorló állomány részére lehetőséget kell biztosítani, hogy a szervezeti gyorsértékeléseken elhangzottakon túl írásos önértékelés keretében is értékelje a gyakorlat tapasztalatait és saját teljesítményét.
277. A szervezeti gyorsértékelő megbeszéléseken elhangzottakat, valamint az írásban megkapott önértékelés(ek)e)t az értékelő összeveti saját véleményével, észrevételeivel és a levezetési tervben meghatározott határidőre elkészíti a szervezeti értékelő jelentést.
278. A szervezeti értékelésekben a gyakorlat központilag és szervezetiileg meghatározott céljai, valamint a levezetési tervben megadott szempontok mentén részletesen értékelni kell a gyakorlat előkészítését. A szervezeti értékelés tartalmazza a gyakorlat során felmerült problémákat, hiányosságokat, ezek súlyosságát és a pozitív tapasztalatokat.
279. A szervezeti értékelő jelentést az értékelő a szervezet vezetőjének küldi meg, aki azt jóváhagyja, és szükség szerint kiegészíti a felvetett problémákra vonatkozó további javító intézkedésekkel. A szervezeti értékelő jelentést a szervezet vezetője küldi meg a főértékelőnek a levezetési tervben szereplő határidőig.
280. A főértékelő a gyorsértékelések, a szervezeti értékelések és a saját megfigyelései, tapasztalatai alapján elkészíti a gyakorlat Összefoglaló Értékelő Jelentését (továbbiakban: ÖÉJ). Az ÖÉJ a szervezeti értékelések és a főértékelő legfontosabb megállapításait, a jelentősebb problémákat és tapasztalatokat foglalja össze.
281. A főértékelő az ÖÉJ-t a gyakorlat elrendelőjéhez terjeszti fel.

282. Az értékelés eredményes végrehajtása érdekében lehetőség van:
- a) jegyzet, feljegyzés készítésére,
 - b) konzultációra,
 - c) kizárólag a gyakorlat értékelése szempontjából videó, fénykép- vagy hangfelvétel készítésére,
 - d) közvetlen – a gyakorlat végrehajtását nem zavaró - kérdésfeltevésre,
 - e) a gyakorlat végeztével kérdőív kitöltésére.
283. A gyakorlat elrendelője, a gyakorlaton felmerülő kritikus probléma vagy nem megfelelő összértékelés esetén elrendelheti a gyakorlat megismétlését.
284. A gyakorlat után az előkészítő a tapasztalatok megőrzése és visszakereshetősége érdekében a gyakorlat előkészítéséhez, végrehajtásához és értékeléséhez kapcsolódó okmányokból adatbázist hozhat létre, amelyet a résztvevő szervezetekkel megoszt.